

Årsrapport 2021

Dokument 2 (2021–2022)

Forside: Odderøya fyr. Foto: Riksrevisjonen
ISBN-978-82-8229-532-1

Innhold

1	Revidere for å forbedre	4
2	Riksrevisjonen og korona	5
3	Kort om oss	6
3.1	Rolle og oppgaver	6
3.2	Slik jobber vi	6
3.3	Vår organisasjon	9
4	Aktiviteter og resultater 2021	11
4.1	Resultater innenfor de strategiske målene.....	11
4.2	Revisjoner og undersøkelser.....	14
4.3	Utviklingsarbeid	18
4.4	Internasjonalt engasjement	19
5	Styring og kontroll	23
5.1	Kvalitetssikringssystem	23
5.2	Planlegging og oppfølging.....	23
5.3	Kompetanse, arbeidsmiljø og likestilling	24
5.4	Bærekraft.....	26
6	Framtidsutsikter	27
7	Budsjett og regnskap 2021	28
7.1	Lederlønninger	29
7.2	Mindreforbruk	29

Vedlegg

Vedlegg 1: Ledelseskomentarar til årsregnskapet 2021

Vedlegg 2: Årsregnskap Riksrevisjonen 2021

Vedlegg 3: Revisjonsberetning

Vedlegg 4: Orientering om INTOSAI Development Initiative

1 Revidere for å forbedre

Riksrevisor Karl Eirik Schjøtt-Pedersen
Foto: Mathias Fossum/Riksrevisjonen

Riksrevisjonen er Stortingets største og eldste kontrollorgan. Vi kontrollerer hvordan regjeringen og statsforvaltningen gjør jobben sin. Dette gjør vi gjennom revisjon, kontroll og undersøkelser av departementene, over 200 statlige virksomheter og statens eierinteresser i over 100 selskaper.

Vår overordnede visjon er at Riksrevisjonen skal være til nytte for morgendagens samfunn.

Vi skal

- levere solide faktagrunnlag som Stortinget kan bruke for å kontrollere regjeringen
- bidra til en bedre statsforvaltning
- gi innbyggerne innsyn i hvordan fellesskapets midler forvaltes

Jeg tok over som leder av Riksrevisjonen i januar 2022 og kom inn i en veldrevet organisasjon med svært kompetente, stolte og lojale medarbeidere. Jeg vil takke min forgjenger, Per-Kristian Foss, for hans tydelige stemme i samfunnsdebatten og viktige arbeid for Riksrevisjonens uavhengighet gjennom de siste åtte årene.

Som organisasjon har Riksrevisjonen lagt bak seg nok et krevende år. Våre medarbeidere har stått på for å levere gode revisjoner og undersøkelser, hovedsakelig fra hjemmekontor. I tillegg er det gjennomført et betydelig utviklingsarbeid. Ett eksempel er at vårt viktigste dokument, den årlige regnskapsrevisjonen, ble presentert i ny drakt i 2021.

I våre undersøkelser går vi igjennom hvordan statsforvaltningen følger opp det Stortinget har bestemt. Resultatene av undersøkelsene er offentlige. Det er viktig for tilliten mellom innbyggerne og myndighetene. Vi går også igjennom problemstillinger mange av oss møter i hverdagen. I 2021 leverte vi blant annet undersøkelser om psykiske helsetjenester og bistand til barn og unge med funksjonsnedsettelse.

Riksrevisjonens undersøkelser har stor betydning og får mye oppmerksomhet. Vi må derfor passe på at vi retter søkelyset mot temaer som er særlig viktige. Riksrevisjonens kollegium mener at vi skal gjøre tydeligere prioriteringer av hva vi skal sette på dagsorden.. I tiden framover vil vi legge særlig vekt på klimautfordringene, samfunnets sikkerhet, forbedring av offentlig virksomhet og ivaretagelse av sårbare grupper.

Åpenhet i forvaltningen, og uavhengige og objektive kontrollorganer, er viktige for at demokratiet skal fungere. Vi jobber uavhengig og objektivt. Det er en forutsetning for å kunne levere faktagrunnlaget Stortinget trenger for å kunne utøve sin kontroll med forvaltningen.

I tillegg til å være Stortingets kontrollorgan skal vi bidra til en enda bedre forvaltning. Vi har kunnskap og kompetanse som vi bruker til å veilede virksomhetene vi reviderer. Et eksempel er den løpende veiledningen vi gir i revisjon av regnskapene. Som hovedregel retter forvaltningen feil fortløpende. Kun ett av de 233 regnskapene vi reviderte i 2021, hadde vesentlige feil. Dette viser at staten fungerer godt, også i krisetider.

Riksrevisjonen er godt rustet til å møte framtidens utfordringer. Våre medarbeidere strekker seg langt for at vi alltid skal levere aktuell og relevant revisjon. Slik bidrar vår revisjon til å gjøre samfunnet enda bedre.

God lesing!

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen
riksrevisor

2 Riksrevisjonen og korona

Koronapandemien satte også i 2021 sitt preg på gjennomføringen av våre oppgaver og aktiviteter. Vi har videreført våre verdier og prinsipper for koronahåndteringen og gjort justeringer der det har vært nødvendig. Sentrale og lokale myndigheters råd og anbefalinger har vært førende for all vår aktivitet. Samarbeidet med vernetjenesten og tjenestemannsorganisasjonene har vært viktig og bidratt til å sikre god forankring i organisasjonen.

Mange av aktivitetene våre har blitt utført fra hjemmekontor også i 2021. Året har vist at investeringene i nye, effektive kommunikasjonsløsninger – sammen med tilpasning for den enkelte medarbeider og tilrettelegging for hjemmekontor – har fungert svært godt.

Vi har også i 2021 vektlagt å gjennomføre revisjonen mest mulig som planlagt, selv om mye måtte skje digitalt. Vi hadde god dialog med forvaltningen, som la til rette for at revisjonene kunne gjennomføres på best mulig måte. Vi er tilfredse med at resultatene av brukerundersøkelsen til forvaltningen også dette året viser svært gode resultater, til tross for krevende arbeidsforhold.

I revisjonen av Forsvaret og Forsvarsmateriell har vi behov for å behandle sikkerhetsgradert informasjon. Virksomhetene har stilt nødvendige ressurser til disposisjon og lagt til rette for at Riksrevisjonen kunne utføre revisjonen innenfor rammene av myndighetenes restriksjoner. Det har likevel ikke vært mulig å revidere hele Forsvarets og Forsvarsmateriells årsregnskap for 2020. Andre undersøkelser på forsvarsområdet har også blitt påvirket.

3 Kort om oss

3.1 Rolle og oppgaver

Riksrevisjonen er Stortingets kontrollorgan. Vi gjennomfører kontroller og undersøkelser av departementene, andre statlige virksomheter og statens interesser i selskaper. Riksrevisjonen er den eneste aktøren som gir Stortinget en samlet og uavhengig revisjon av statlige virksomheter. Våre kontroller og undersøkelser tar utgangspunkt i det Stortinget har bestemt, som lover og vedtak. Det betyr at vi

- reviderer statlige regnskaper
- kontrollerer om lover, regler og vedtak etterleves
- undersøker økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger
- kontrollerer forvaltningen av statens interesser i selskaper

Gjennom revisjon og kontroll forebygger og avdekker vi også misligheter og feil, og vi veileder forvaltningen for å forebygge framtidige feil og mangler.

Faktaboks 1 Rammene for vår revisjon

Lov og instruks om Riksrevisjonen definerer de overordnede rammene for arbeidet vårt. Vi bruker International Organization of Supreme Audit Institutions' (INTOSAI) internasjonale rammeverk og standarder for offentlig revisjon, som inneholder grunnleggende prinsipper og kvalitetskrav for riksrevisjoner. Innenfor dette rammeverket jobber vi uavhengig av Stortinget og statsforvaltningen.

Alle våre undersøkelser er uavhengige og objektive og skal gi Stortinget et faglig grunnlag for å utøve sin kontrollfunksjon overfor regjeringen. Vi velger i all hovedsak selv hva vi skal undersøke. Stortinget i plenum kan imidlertid pålegge oss særskilte undersøkelser. Rapporten om Alexander L. Kielland-ulykken som ble lagt fram i 2021, er et slikt eksempel.

Stortinget har bedt Riksrevisjonen iverksette særlige undersøkelser av saker som gjelder stortingsrepresentantenes økonomiske ordninger.¹ Undersøkelsen planlegges rapportert høsten 2022.

Stortinget ba høsten 2020 Riksrevisjonen om å granske statlige tilskudd til organisasjoner for å sikre at formålet med tilskuddet blir ivaretatt på en hensiktsmessig måte². Undersøkelsen involverer flere departementer og ble satt i gang i 2021. Den planlegges rapportert høsten 2022.

3.2 Slik jobber vi

Vi er pålagt faste, årlige revisjonsoppgaver som finansiell revisjon og obligatorisk selskapskontroll. For øvrig bestemmer vi selv hva vi skal revidere, ut fra vurderinger av vesentlighet og risiko. Formålet vårt er alltid å levere aktuell og relevant informasjon til Stortinget.

¹ Innstilling fra Stortingets presidentskap av 16. desember 2021. Vedtatt i Stortinget 6. januar 2022.

² Vedtatt i Stortinget 6. oktober 2020 etter representantforslag.

3.2.1 Finansiell revisjon og kontroll av statsregnskapet

Finansiell revisjon gjennomføres årlig og er avgjørende for å sikre tillit til offentlige regnskaper.

Faktaboks 2 Finansiell revisjon

Finansiell revisjon skal gi trygghet for at de statlige regnskapene ikke inneholder vesentlig feilinformasjon eller mangler, og at regnskapene er utarbeidet i tråd med gjeldende regelverk og det finansielle rammeverket.³

Kilde: Riksrevisjonen

Vi reviderer statsregnskapet og regnskapene til statlige virksomheter, inkludert departementene og Statsministerens kontor. Vi reviderer også regnskapene til Stortinget, Sametinget, andre virksomheter som er regnskapspliktige til staten, samt fire nordiske organisasjoner som holder til i Norge,⁴ og FN-sambandet i Norge.

Revisjon av virksomhetenes regnskaper omfatter

- finansiell revisjon av årsregnskapene
- risikobasert kontroll mot det administrative regelverket for økonomistyring i staten

Resultatene rapporteres årlig i form av en revisjonsberetning til hver virksomhet. Vi avgir også en erklæring om statsregnskapet. De viktigste funnene rapporteres i Riksrevisjonens årlige rapport om revisjon – fra statsbudsjett til statsregnskap (Dokument 1).

Veiledning og dialog

Vi veileder virksomhetene for å bidra til at regnskapene avlegges uten vesentlige feil og mangler. Revisor gir veiledning gjennom den årlige revisjonsprosessen, både når revisjonen planlegges og gjennomføres, og når vi sender revisjonsberetningen. Veiledningen skjer i dialog med den reviderte virksomheten og handler både om regnskapet og internkontrollen i virksomheten.

Vi skal veilede på en måte som ikke påvirker Riksrevisjonens uavhengighet og objektivitet i den påfølgende revisjonen. Reviderte virksomheter har selv ansvar for regnskap og internkontroll, uavhengig av vår veiledning. De skal til enhver tid ha systemer som ivaretar behovet for kvalitetskontroll.

3.2.2 Årlig selskapskontroll

Den enkelte statsråd er pålagt å sende dokumentasjon til Riksrevisjonen. Basert på mottatt dokumentasjon kontrollerer vi om generalforsamlinger og foretaksmøter er avholdt og dokumentert i samsvar med lover, regler og vedtak.

Risiko- og vesentlighetsvurderinger gjør at det kan være aktuelt å foreta ytterligere undersøkelser på utvalgte områder som en del av den årlige selskapskontrollen. Dette kan omfatte å undersøke om forvaltningen av statens interesser er i samsvar med lover, regler og vedtak (regelverksetterlevelse) og/eller allment aksepterte prinsipper som er relevante for forvaltningen av statens interesser i selskapene (forsvarlig forvaltning). Vi rapporterer vesentlige avvik til Stortinget. Oppfølging skjer normalt etter to år for å informere Stortinget om hva som er gjort etter at undersøkelsen ble rapportert.

³ I statsforvaltningen består dette av *bevilgningsreglementet, regelverk for økonomistyring i staten* (økonomiregelverket) med tilhørende rundskriv og de statlige regnskapsstandardene for de virksomhetene som avlegger periodiserte regnskaper.

⁴ Virksomhetene er listet i vedlegg 2 til Dokument 1 (2021–2022).

3.2.3 Forvaltningsrevisjon og etterlevelsesrevisjon

Når vi velger revisjonstemaer, tar vi utgangspunkt i hva det er viktig for Stortinget å få informasjon om. Risiko og vesentlighet avgjør normalt hva vi undersøker. Relevante spørsmål er om temaet er av stor økonomisk, samfunnsmessig eller prinsipiell betydning, eller om det er sannsynlig at Stortingets vedtak og forutsetninger ikke blir fulgt opp.

Vi overvåker kontinuerlig sentrale samfunnsområder og bruker informasjon fra finansiell revisjon og annet revisjonsarbeid for å velge ut nye områder som skal undersøkes. Vi henter også inn informasjon fra ulike eksterne kilder, blant annet forskningsmiljøer, akademia, media og vår egen eksterne tipskanal.

Vi tar så stilling til hvilke undersøkelser vi ønsker å prioritere. Undersøkelsene gjennomføres som forvaltningsrevisjon eller etterlevelsesrevisjon. Som en del av selskapskontrollen gjennomfører vi forvaltningsrevisjoner av hvordan statens interesser i selskaper forvaltes.

Faktaboks 3 Forvaltningsrevisjon og etterlevelsesrevisjon

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er større, systematiske undersøkelser der målet er å vise hvordan regjeringen og statsforvaltningen gjennomfører det Stortinget har bestemt, og hvilke virkninger offentlige tiltak har hatt⁵.

Etterlevelsesrevisjon

Etterlevelsesrevisjon er kontroll av at statlige virksomheter bruker pengene slik Stortinget har bestemt, og at de følger lover og regler⁶.

Kilde: Riksrevisjonen

Riksrevisjonens kollegium fatter endelig beslutning om hvilke undersøkelser vi skal gjennomføre.

Revisjonsprosessen

Revisjonsprosessen består av planlegging, gjennomføring, rapportering og oppfølging. I de ulike fasene vurderer vi, ut fra risiko og vesentlighet, om undersøkelsen skal fortsette.

Planlegging

I planleggingsfasen gjør vi en grundig risikoanalyse for å avklare om risikoen er så stor at vi bør gjennomføre undersøkelsen. Vi henter inn mer informasjon for å skaffe oss en god forståelse av forvaltningen på området. Vi lager deretter en plan for å gjennomføre undersøkelsen. Her fastsetter vi målet med undersøkelsen, problemstillinger, revisjonskriterier (normene og standardene som revisjonsbevisene skal måles opp mot) og metode for innsamling av informasjon og analyse. Vi har også dialog med virksomheten og departementet som skal revideres, om hvordan oppgavene utføres, og om revisjonskriteriene.

Gjennomføring

Vi gjennomfører en undersøkelse dersom vi vurderer at den kan avdekke betydelige svakheter og bidra til forbedringer. I gjennomføringsfasen henter vi inn informasjon og gjør nødvendige analyser med utgangspunkt i mål og problemstillinger. I rapporten sammenfatter vi funnene og konkluderer opp mot revisjonskriteriene. Utkastet til rapporten sendes til det ansvarlige departementet for tilbakemelding (kontradiksjon).

⁵ Lov om Riksrevisjonen, §9 og instruks om Riksrevisjonens virksomhet, §9.

⁶ Lov om Riksrevisjonen, §9 og instruks om Riksrevisjonens virksomhet, §3 og §9.

Rapportering

Vi vurderer om saken skal rapporteres til Stortinget, basert på funnene i revisjonen og departementets tilbakemelding. Sluttbehandlingen skjer i riksrevisorkollegiet. Vi legger rapporter som sendes til Stortinget, fram for den ansvarlige statsråden til uttalelse. Statsrådets svar legger vi ved rapporten. Rapportene blir offentlige etter at de er levert til Stortinget. Vi legger dem ut på nettsidene våre; www.riksrevisjonen.no.

Oppfølging

Når Stortinget har mottatt en rapport, behandles den i kontroll- og konstitusjonskomiteen og deretter i Stortinget. Vi følger opp rapporten, normalt innen tre år, for å informere Stortinget om hva som er gjort etter at undersøkelsen ble rapportert.

**

Se nærmere omtale av våre revisjoner og undersøkelser i punkt 4.2.

3.3 Vår organisasjon

3.3.1 Riksrevisorkollegiet og revisjonsråd

Riksrevisjonen ledes av et kollegium (styre) med fem riksrevisorer. Etter hvert stortingsvalg velges medlemmene av riksrevisorkollegiet for en periode på fire år, med tiltredelse ved påfølgende årsskifte. Stortinget peker samtidig ut riksrevisorkollegiets leder og nestleder.

Kollegiets leder er også Riksrevisjonens daglige leder.

Per-Kristian Foss ledet riksrevisorkollegiet som avsluttet sin periode ved utgangen av 2021. Han var leder av riksrevisorkollegiet i to perioder.

Riksrevisorkollegiet 2018–2021:

Riksrevisorer	Rolle	Varamedlem
Per-Kristian Foss	Leder	Martin Engeset
Helga Pedersen	Nestleder	Per Rune Henriksen
Gunn Karin Gjøl	Medlem	Beate Heieren Hundhammer
Anne Tingelstad Wøien	Medlem	Heidi Grande Røys
Arve Lønnum	Medlem	Kenneth Svendsen

I desember 2021 valgte Stortinget nytt riksrevisorkollegium for perioden 2022–2025. Karl Eirik Schjøtt-Pedersen leder det nye riksrevisorkollegiet.

Riksrevisorkollegiet 2022–2025:

Riksrevisorer	Rolle	Varamedlemmer
Karl Eirik Schjøtt-Pedersen	Leder	Svein Roald Hansen
Tom-Christer Nilsen	Nestleder	Beate Heieren Hundhammer
Helga Pedersen	Medlem	Heidi Grande Røys
Anne Tingelstad Wøien	Medlem	Tor Peder Lohne
Arve Lønnum	Medlem	Torstein Dahle

Revisjonsråden bistår riksrevisoren i den daglige ledelsen av virksomheten og er sekretær for riksrevisorkollegiet. Jens Arild Gunvaldsen har vært revisjonsråd i Riksrevisjonen siden 2016.

3.3.2 Organisering, medarbeidere og regional tilstedeværelse

Vi er organisert i sju avdelinger, en stabsseksjon og en internasjonal seksjon. Hver avdeling ledes av en ekspedisjonssjef. Revisjonsavdelingene er inndelt etter revisjonstyper og hvilke departementer de reviderer.

Våre administrative støttefunksjoner leverer tjenester til hele organisasjonen. Tjenestene er avgjørende for at revisjonene og undersøkelsene våre kan gjennomføres effektivt, og for å sikre at vi etterlever lov- og regelverket som regulerer vår virksomhet.

Funksjonene ivaretar blant annet drift og utvikling av våre ulike systemer, og de leverer tjenester som HR, lønn, økonomi, arkiv, bibliotek, sikkerhet, drift, renhold, kommunikasjon, virksomhetsstyring og ledelsesstøtte.

Ved utgangen av 2021 hadde Riksrevisjonen 445 faste og tre midlertidig ansatte. Våre medarbeidere er hovedsakelig økonomer, revisorer, jurister og samfunnsvitere. I 2021 utførte vi 414 årsverk.⁷

Hovedkontoret ligger i Oslo. Vi har en sterk regional tilstedeværelse og har regionkontorer i Tromsø, Bodø, Trondheim, Bergen, Kristiansand og Hamar.

Ved utgangen av 2021 hadde 66 medarbeidere kontorplass utenfor Oslo. Hvert regionkontor hadde mellom 7 og 14 medarbeidere.

Se nærmere omtale i kapittel 4, 5 og 7. Mer om vår organisering på www.riksrevisjonen.no.

⁷ Se kapittel 7 for definisjon.

4 Aktiviteter og resultater 2021

4.1 Resultater innenfor de strategiske målene

Riksrevisjonens strategiske plandokument gjelder for perioden 2018–2024. Visjonen vår er å levere revisjon til nytte for morgendagens samfunn, og vi jobber mot tre hovedmål. Vi skal

- være samfunnets fremste leverandør av aktuell og relevant offentlig revisjon
- gjennomføre revisjon og kontroll av høy kvalitet
- være en effektiv organisasjon

For hvert hovedmål har vi definert strategier som angir hvordan vi skal jobbe for å nå målet.

4.1.1 Mål 1: Riksrevisjonen skal være samfunnets fremste leverandør av aktuell og relevant offentlig revisjon

Bidrag til Stortingets kontroll med forvaltningen

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite gir uttrykk for at Riksrevisjonen gjennom sine revisjoner og undersøkelser leverer viktige bidrag til kontrollen med regjeringen og forvaltningen, og gir viktige føringer for kontrollarbeidet.

Storingsrepresentantene har brukt 54 ulike undersøkelser fra Riksrevisjonen i sitt arbeid i 2021 (42 i 2020), viser vår analyse. Dette kommer i tillegg til den ordinære behandlingen av våre undersøkelser. De mest brukte undersøkelsene i Stortingets arbeid er

- kvotesystemet i kyst- og havfiske
- politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT
- psykiske helsetjenester

De 54 undersøkelsene er brukt i totalt 142 henvisninger i 2021. Disse fordeler seg slik:

Innstillinger	73
Representantforslag	6
Høringer	3
Omtale i høringer	1
Skriftlig spørsmål	14
Spørretime	2
Debatt (møtereferat)	43

Det er flest henvisninger til undersøkelser på områdene til Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet⁸. De fleste og mest refererte undersøkelsene er rapportert i stortingssesjonene 2019–2020 og 2020–2021, men det er også henvisninger til opptil 15 år gamle undersøkelser.

Dokument 1 er et viktig bidrag til Stortingets kontroll med forvaltningen. Vi har gjort store endringer både i innhold og utforming av dokumentet i 2021, noe vi mener har bidratt til høyere kvalitet.

Bidrag til relevans for allmennheten og forbedring av forvaltningen

Forvaltningen gjør flere endringer og forbedringer som følge av våre funn og anbefalinger og Stortingets merknader til våre undersøkelser. Det viser en gjennomgang vi har foretatt, av hvordan undersøkelsene

⁸ Tidligere Arbeids- og sosialdepartementet

følges opp i forvaltningen. Vi følger normalt opp en undersøkelse innen tre år etter at den ble behandlet i Stortinget. Målet er å gi Stortinget informasjon om hva forvaltningen har gjort siden undersøkelsen ble gjennomført, og hvilke effekter tiltakene har hatt. Noen ganger gjennomføres oppfølgingen som en ny undersøkelse på samme område. Undersøkelsen om arkivering og åpenhet i statlig forvaltning – Dokument 3:3 (2021–2022)⁹ – er et slikt eksempel. På denne måten leverer vi viktige bidrag til forbedringer, selv om det fortsatt er potensial for at revisjonsresultatene kan brukes mer.

De årlige brukerundersøkelsene viser at forvaltningen opplever at revisjonene og undersøkelsene våre er relevante og nyttige, og at de brukes til konkrete forbedringer. Tilbakemeldingene er gjennomgående gode. Det er små variasjoner fra år til år, men opplevd nytte har blitt høyere de siste årene. Dette gjelder både for finansiell revisjon og forvaltningsrevisjon.

Nytte, troverdighet og relevans for allmennheten

Også i 2021 har vi levert viktige bidrag til samfunnsdebatten, i tillegg til å bidra til å forbedre forvaltningen. Funn i våre undersøkelser har i mange tilfeller innvirkning på enkeltmennesker. Undersøkelser som har betydning for brukerne av offentlige tjenester, inkludert sårbare grupper, er blant våre prioriterte revisjonsområder.

Media er vår viktigste kanal for å formidle våre undersøkelser til innbyggerne. I 2021 hadde Riksrevisjonen om lag 4 800 medieomtaler (om lag 4 200 i 2020). Resultatene av undersøkelsene blir brukt som premisser for oppslagene. Vi vurderer derfor at de oppleves som aktuelle og relevante bidrag til samfunnsdebatten.

Faktaboks 4 Medieomtale av våre undersøkelser

I 2021 fikk disse undersøkelsene flest omtaler i media:

- Undersøkelse av myndighetenes arbeid med Alexander L. Kielland-ulykken
- Undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT
- Undersøkelser av IT-satsingen Én innbygger – én journal; styring og anskaffelser

Kilde: Retriever

Alexander L. Kielland-ulykken har preget Norge. I 2019 ba Stortinget Riksrevisjonen om å undersøke hvordan myndighetene har ivaretatt sitt ansvar i forbindelse med ulykken på utvalgte områder. Undersøkelsen ble rapportert til Stortinget våren 2021.

Vi opplevde stor oppmerksomhet rundt undersøkelsen. Vi konkluderte blant annet med at myndighetene var kjent med flere svakheter i regelverket før ulykken, uten å gjennomføre tiltak. I tillegg ble det ikke sørget for oppfølging av de etterlatte, til tross for at det var godt kjent at disse hadde behov for oppfølging. Samtidig fant vi ikke grunnlag for å anbefale ny granskning av ulykken. Vi la stor vekt på dialog med representanter for de overlevende og etterlatte under arbeidet med undersøkelsen.

Vi får mange henvendelser og innsynsbegjæringer fra media og andre interessenter. Innenfor våre rammer legger vi stor vekt på åpenhet og tilgjengelighet overfor de som henvender seg til oss.

Vårt nettsted, www.riksrevisjonen.no, er samfunnets hovedkilde til våre funn og anbefalinger og til informasjon om vårt samfunnsoppdrag. Hovedårsaken til besøk på nettstedet er nye undersøkelser. I 2021 hadde vi 84 400 besøk, mot 66 500 i 2020. Vi offentliggjorde flere undersøkelser i 2021 enn i 2020.

⁹ Oppfølging av Dokument 3:10 (2016–2017) om arkivering og åpenhet i statlig forvaltning

I 2021 var disse undersøkelsene mest besøkt på nettstedet:

- Undersøkelse av helse- og omsorgstjenester til barn med funksjonsnedsettelse
- Undersøkelser av IT-satsingen Én innbygger – én journal; styring og anskaffelser
- Undersøkelse av psykiske helsetjenester

Disse undersøkelsene har til felles at de viste forbedringsområder på områder i forvaltningen som har betydning for brukerne av offentlige tjenester, spesielt sårbare grupper.

4.1.2 Mål 2: Riksrevisjonen skal gjennomføre revisjon og kontroll av høy kvalitet

Vi vurderer kvaliteten på arbeidet vårt ut fra den faglige kvaliteten på revisjonene og undersøkelsene våre, og kvaliteten på prosessen og kommunikasjonen vi har med dem vi reviderer (prosesskvalitet). Gjennomgang viser at kvalitetsnivået gjennomgående er høyt.

Produktkvalitet i våre revisjoner og undersøkelser

Kvalitetskontroller viser at revisjonene og undersøkelsene våre i stor grad holder høy kvalitet og er i tråd med faglige retningslinjer og standarder. Vårt system for kvalitetssikring (se kapittel 5.1) skal sikre at revisjonene og undersøkelsene våre tilfredsstiller internasjonale revisjonsstandarder og ivaretar kravene som stilles til uavhengighet, objektivitet og profesjonell skjønnsmessig vurdering av funn og konklusjoner. Videre jobber vi systematisk med å gjøre forbedringer.

I 2021 er oppdaterte retningslinjer for alle revisjonstypene implementert. Dette inkluderer et forbedret system for kvalitetssikring.

Riksrevisjonen gjør jevnlig kvalitetskontroller. Målet er læring, utvikling og forbedring. I 2021 ble det for andre gang gjennomført en ekstern evaluering av utvalgte forvaltningsrevisjonsrapporter.¹⁰ Evalueringen ble gjort av Cathrine Holst (professor ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo), Victor Norman (professor emeritus, Norges Handelshøyskole) og Jostein Askim (professor ved Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo).

Evaluatorene ble bedt om å vurdere om målene og problemstillingene var godt begrunnet, om analysene og framstillingen var gode, om det var en god sammenheng mellom revisjonskriterier, analyse og vurderinger, og om rapporten var lesbar, tydelig og balansert.

I sum ga evaluatorene gode tilbakemeldinger på rapportene de hadde gjennomgått. Rapportenes omfang og grundighet ble trukket fram som en styrke, og de mente i tillegg at metodebruken og analysene var generelt gode.

De eksterne fagpersonene påpekte samtidig mulige forbedringsområder. Tydeligere utledning av revisjonskriterier samt tydeligere argumentasjon for vurderinger og kritikkformer ble framhevet som områder som kunne bli bedre. I tillegg ble måten våre revisjoner håndterer målkonflikter og virksomhetenes rammevilkår på, trukket fram som et tema til intern diskusjon.

Vi ser på tilbakemeldingene som svært nyttige. Arbeidet med å følge opp evalueringen er i gang og vil pågå gjennom 2022.

¹⁰ Undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket (Dok 3:6 (2019–2020)) <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2019-2020/undersokelse-av-kvotesystemet-i-kyst-og-havfisket/>.

Undersøkelse av klinisk forskning (Dokument 3:9 (2020–2021)) <https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2020-2021/undersokelse-av-kliniske-behandlingsstudier-i-helseforetakene.pdf>

Undersøkelse av saksbehandlingstid og effektivitet i tingrettene og lagmannsrettene (Dok 3:3 (2019–2020)) <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2019-2020/undersokelse-av-saksbehandlingstid-og-effektivitet-i-tingrettene-og-lagmannsrettene/>

Undersøkelse av styring av og rapportering på den nasjonale oppfølgingen av FN's bærekraftsmål (Dok 3:3 (2020–2021)) <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2020-2021/undersokelse-av-styring-av-og-rapportering-pa-den-nasjonale-oppfolgingen-av-fns-barekraftsmal/>

Undersøkelse av psykiske helsetjenester (Dok 3:13 (2020-2021)) <https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2020-2021/psykiske-helsetjenester.pdf>

Våre utviklingsprosjekter er sentrale for å sikre høyere kvalitet i våre produkter. Vi forventer ytterligere forbedringer i 2022, blant annet innenfor digital dokumentproduksjon, sømløs kommunikasjon og informasjonsforvaltning.

Prosesskvalitet

Vi skal være profesjonelle, åpne og brukerorienterte i kommunikasjonen vår. I brukerundersøkelsen til reviderte virksomheter spør vi hvordan de opplevde revisjonsprosessen, inkludert kommunikasjonen. Vi fikk også i 2021, til tross for krevende arbeidsforhold på grunn av koronapandemien, gjennomgående gode tilbakemeldinger. Forvaltningen opplever revisjonsprosessen som god.

Forbedrede kommunikasjonsløsninger gir bedre samhandling. Arbeidsprosessene blir mer effektive, og datautveksling med forvaltningen blir enklere.

4.1.3 Mål 3: Riksrevisjonen skal være en effektiv organisasjon

Riksrevisjonen skal levere kontroll og revisjon på en effektiv måte. Det krever at vi omstiller oss, og vi prioriterer utviklingsarbeid høyt. Digitalisering og automatisering står sentralt. Antall årsverk er redusert gjennom flere år, samtidig som produksjonen er på omtrent samme nivå. Tiltakene våre har styrket kvaliteten og effektivisert ressursbruken. I tillegg har mer samordnet porteføljestyring av revisjonsoppdragene bidratt til bedre prioriteringer.

Ved utgangen av 2021 har vi 11 pågående utviklingsprosjekter som skal legge til rette for videre effektivisering, blant annet gjennom mer effektive arbeidsprosesser. Vi forventer gevinster i form av høyere kvalitet, økonomiske innsparinger, redusert tids- og ressursbruk og frigjøring av tid og ressurser til andre prioriterte oppgaver.

Når utviklingsprosjektene avsluttes, overføres de til linjeorganisasjonen. Nødvendige justeringer gjøres der det er nødvendig. To prosjekter ble avsluttet i 2021. I tillegg til å utvikle et nytt Dokument 1 har vi forenklet arbeidsprosessene som ligger til grunn for utarbeidelsen av dokumentet. Vi har også utviklet og implementert en ny løsning for sikker utveksling av data med reviderte virksomheter.

Våre digitale kommunikasjonsløsninger har bidratt sterkt til at produksjonen i stor grad har gått som normalt gjennom to år med koronapandemi. Flere av disse er resultater av vår utviklingsaktivitet. Vårt pågående prosjekt for sømløs kommunikasjon legger blant annet til rette for nye møteromsfasiliteter og gjør at vi i enda større grad kan gjennomføre revisjonsmøter og andre oppgaver digitalt. En forventet gevinst er redusert reisevirksomhet. Dette betyr redusert reisebelastning for medarbeiderne, redusert klimaavtrykk og reduserte reiseutgifter. Vårt mål er 35 prosent reduksjon i reiseutgifter i 2024 sammenlignet med 2017.

Gode beslutningsgrunnlag legger til rette for høyere kvalitet og effektiv ressursutnyttelse. Vi har i 2021 satt i gang et prosjekt for å forbedre styringsinformasjon på ulike nivåer i organisasjonen.

Les mer om utviklingsarbeidet og noen av prosjektene våre i kapittel 4.3.

4.2 Revisjoner og undersøkelser

4.2.1 Finansiell revisjon og kontroll av statsregnskapet

I 2021 har vi revidert regnskapene til 233 virksomheter for regnskapsåret 2020.

Det står bra til med regnskapene i staten. Mindre feil vi har avdekket hos de reviderte virksomhetene, har blitt rettet opp gjennom veiledning og dialog før regnskapene er avsluttet. Modifisert uttalelse i revisjonsberetningen gis dersom det foreligger vesentlige feil i regnskapet eller det ikke er mulig å innhente tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis slik at revisor kan uttale seg om regnskapet. I 2020 var det

kun Forsvarets regnskap som fikk en modifisert uttalelse som følge av at regnskapet inneholder vesentlige feil.

På grunn av koronapandemien har vi kun revidert deler av årsregnskapene til Forsvaret og Forsvarsmateriell i 2020. Konklusjonen for disse er derfor basert på de delene av årsregnskapene som vi har revidert.

Vi har avdekket brudd på administrativt regelverk hos to virksomheter. Bruddene har ingen betydning for vår konklusjon om årsregnskapene.

Statsregnskapet er en sammenstilling av alle statlige regnskaper. Kontrollen av statsregnskapet bygger på den finansielle revisjonen av departementene og de underliggende virksomhetene, samt revisjonshandlinger rettet mot selve statsregnskapet. I erklæringen for 2020 anser vi at statsregnskapet¹¹ i det vesentlige er korrekt avlagt og presentert. Det betyr at bevilgningsreglementets prinsipper i all hovedsak er fulgt.

Finansiell revisjon, inkludert kontroll av statsregnskapet, er området vi bruker mest ressurser på.

4.2.2 Årlig selskapskontroll

I 2021 kontrollerte vi statsrådenes myndighetsutøvelse i tolv eierdepartementer. Vi har kontrollert at generalforsamlinger og foretaksmøter er avholdt i samsvar med lover, regler og vedtak i 51 heleide aksjeselskaper, 26 deleide aksjeselskaper, ett ansvarlig selskap med delt ansvar, seks allmennaksjeselskaper (ASA), åtte statsforetak, fire regionale helseforetak, 15 studentsamskipnader og ytterligere seks selskaper som er organisert ved særskilt lov. Mange av selskapene ivaretar samfunnskritiske oppgaver og utgjør en betydelig del av landets verdiskaping.

Kontrollen for regnskapsåret 2020 har ikke påvist større mangler ved eierskapsutøvelsen.

4.2.3 Forvaltningsrevisjon og etterlevelsesrevisjon

I 2021 rapporterte vi 20 undersøkelser til Stortinget. Dette fordeler seg på 13 forvaltningsrevisjoner (inkludert forvaltningen av statens interesser i selskaper) og sju etterlevelsesrevisjoner. Totalt fem undersøkelser involverer flere departementer.

Undersøkelser som involverer flere departementer

Stortinget har understreket betydningen av at Riksrevisjonen foretar undersøkelser og vurderer vesentlighet og risiko på tvers av departementene. Dette kan vi gjøre fordi vi har en unik tilgang til informasjon.

Vi har i 2021 rapportert til Stortinget følgende fem undersøkelser som involverer flere departementer:

- Søknadsbaserte tilskudd i møte med virusutbruddet i 2020.
- Svalbardselskapenes håndtering av klimautfordringer.
- Myndighetenes arbeid med Alexander L. Kielland-ulykken.
- Myndighetenes arbeid med eksportkontroll av strategiske varer.
- Oppfølging av undersøkelse fra 2017 om arkivering og åpenhet i statlig forvaltning.

Ved inngangen til 2022 arbeidet vi med ytterligere ni undersøkelser som involverer flere departementer:

- Grønne offentlige anskaffelser.
- Myndighetenes arbeid med å tilpasse infrastruktur og bebyggelse til et klima i endring.
- Myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner.
- Helse-, utdannings- og velferdstjenester til innsatte i fengsel.
- Myndighetenes kontroll med grensekryssende avfallstransport.
- Myndighetenes arbeid med trygt drikkevann.

---

¹¹ Meld. St. 3 (2020–2021)

- Lønns- og arbeidsvilkår i statlige anskaffelser.
- Tilskudd til organisasjoner.
- Misbruk og manglende kontroll av A-ordningen.

Forvaltningsrevisjon

Følgende tretten undersøkelser gjennomført som forvaltningsrevisjon er rapportert til Stortinget i 2021:

Undersøkelse:	Rapport til Stortinget:
Myndighetenes arbeid med eksportkontroll av strategiske varer (Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Finansdepartementet)	Dokument 3:4 (2020–2021)
Politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT (Justis- og beredskapsdepartementet)	Dokument 3:5 (2020–2021)
Myndighetenes arbeid med Alexander L. Kielland-ulykken (Nærings- og fiskeridepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet)	Dokument 3:6 (2020–2021)
NVEs arbeid med IT-sikkerhet i kraftforsyningen (Olje- og energidepartementet)	Dokument 3:7 (2020–2021)
Årsaker til lang saksbehandlingstid i klage- og ankesaksbehandlingen i Nav og Trygderetten (Arbeids- og sosialdepartementet)	Dokument 3:8 (2020–2021)
Kliniske behandlingsstudier i helseforetakene (Helse- og omsorgsdepartementet)	Dokument 3:9 (2020–2021)
Psykiske helsetjenester (Helse- og omsorgsdepartementet)	Dokument 3:13 (2020–2021)
IT-satsingen Én innbygger - én journal; styring og anskaffelser (Helse- og omsorgsdepartementet)	Dokument 3:14 (2020–2021)
Helse- og omsorgstjenester til barn med funksjonsnedsettelse (Helse- og omsorgsdepartementet)	Dokument 3:15 (2020–2021)
Helseforetakenes investeringer i bygg og medisinsk-teknisk utstyr (Helse- og omsorgsdepartementet)	Dokument 3:2 (2021–2022)
Svalbardselskapenes håndtering av klimautfordringer (Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet, Samferdselsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet)	Dokument 3:2 (2021–2022)
Oppfølging av undersøkelse om arkivering og åpenhet i statlig forvaltning (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Justisdepartementet, Kulturdepartementet og Statsministerens kontor)	Dokument 3:3 (2021–2022)
Norsk bistand til Verdensbankens fond (Utenriksdepartementet)	Dokument 3:4 (2021–2022)

Ved inngangen til 2022 arbeidet vi med ytterligere 20 undersøkelser:

- Grønne offentlige anskaffelser.

- Politi- og lensmannsetatens måloppnåelse på sentrale oppgaver.
- Myndighetenes arbeid med å tilpasse infrastruktur og bebyggelse til et klima i endring.
- Forsvarets systemer for kommunikasjon og informasjonsutveksling i operasjoner.
- Myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner.
- Helse-, utdannings- og velferdstjenester til innsatte i fengsel.
- UH-institusjonenes arbeid med å forbedre utdanningskvaliteten.
- Myndighetenes kontroll med grensekryssende avfallstransport.
- Forvaltningspraksis i barnevernet.
- Klagesaksbehandlingen på skatteområdet.
- Prioritering av prosjekter til nasjonal transportplan (NTP).
- Myndighetenes arbeid med trygt drikkevann.
- Myndighetenes samordningsansvar for digital sikkerhet.
- Sikkerhet i sjøfartsnæringen.
- Arbeidet med matsikkerhet og beredskap på landbruksområdet.
- Norsk bistand til Syriakrisen.
- Kvalitet og effektivitet i drift og vedlikehold av veinettet.
- Investinors måloppnåelse og investeringspraksis.
- Kvaliteten i utredningsprosessen til bygging av nye sykehusbygg.
- Utnyttelsen av IT-systemer på sykehus.
- Enovas måloppnåelse og forvaltning av Klima- og energifondet

Etterlevelsesrevisjon

Følgende sju undersøkelser gjennomført som etterlevelsesrevisjon er rapportert til Stortinget i 2021:

Undersøkelse:	Rapport til Stortinget:
Søknadsbaserte tilskudd i møte med virusutbruddet i 2020 (Finansdepartementet, Kulturdepartementet, Nærings og fiskeridepartementet)	Dokument 3:10 (2020–2021)
Bevilgninger til Navs tiltak under koronapandemien (Arbeids- og sosialdepartementet)	Dokument 3:11 (2020–2021)
Utenriksdepartementets tildeling av tilskudd til International Peace Institute (IPI) (Utenriksdepartementet)	Dokument 3:12 (2020–2021)
Betydelige forsinkelser med ny registerplattform i Brønnøysundregistrene og fortsatt svakheter i informasjonssikkerheten (Nærings og fiskeridepartementet)	Dokument 1 (2021–2022)
Finansdepartementet og Skatteetaten sikrer ikke i tilstrekkelig grad at regelverket for merverdiavgiftskompensasjon blir etterlevd og at kompensasjonen blir riktig utbetalt (Finansdepartementet)	Dokument 1 (2021–2022)
Universitets- og høyskolesektoren gjør ikke nok for å sikre at forskning skjer i henhold til forskningsetiske normer og regler (Kunnskapsdepartementet)	Dokument 1 (2021–2022)
Mangler ved universiteters og høyskolers budsjettering og dokumentasjon av kostnader i bidrags- og oppdragsprosjekter (Kunnskapsdepartementet)	Dokument 1 (2021–2022)

Ved inngangen til 2022 arbeidet vi med ytterligere åtte undersøkelser:

- Stortingets økonomiske ordninger for representanter.
- Lønns- og arbeidsvilkår i statlige anskaffelser.
- Tilskudd til organisasjoner.
- Misbruk og manglende kontroll av A-ordningen.
- NAV sin kontroll med koronarelaterte ytelser.
- Uriktig tilbakebetaling av kildeskatt på utbytte til utenlandske aksjonærer.
- Helsedirektoratets sanksjonering av helseaktører.
- Miljøtiltak for å redusere forurensningen fra nedlagte gruver.

4.3 Utviklingsarbeid

Vi har mange pågående utviklingsprosjekter som hver for seg og samlet er sentrale forutsetninger for at vi utvikler oss i tråd med målene i vårt strategiske plandokument. Digitalisering og automatisering står sentralt i arbeidet for kvalitetsforbedringer og mer effektive arbeidsprosesser. Vi har blant annet en innovasjonslab som understøtter dette arbeidet. Mye utviklingsarbeid skjer også ved at vi tar i bruk innovative metoder og ny teknologi når vi gjennomfører revisjonsprosessene.

4.3.1 Moderniseringsprogram

I 2017 etablerte vi et moderniseringsprogram som skal sikre systematisk styring av utviklingsarbeidet i strategiperioden. Programmet er et viktig virkemiddel for å bidra til å nå målene i vårt strategiske plandokument. Hensikten er å legge til rette for at utviklingstiltakene gir gevinster.

Moderniseringsprogrammet består av sentrale utviklingstiltak innenfor satsingsområdene for utviklingsarbeidet vårt; *samfunnsoppdraget, organisasjon og ledelse, infrastruktur og teknologi, fagkompetanse og formidling*.

Satsingsområdene gjenspeiles i våre viktigste utviklingsprosjekter:

Digitalisering av rapporter

Målet for prosjektet er å gjøre Riksrevisjonenes produkter mer brukervennlige, slik at de formidler budskapet tydeligere til prioriterte målgrupper. Prosjektet skal gjøre rapporter og dokumenter mer leservennlige og tilpasset lesing på digitale flater. Vi skal også legge til rette for økt bruk av visuelle og grafiske elementer. Alle undersøkelsene våre publiseres kun digitalt. Fra 2021 ble all dokumentproduksjon i hovedsak gjennomført uten bistand fra eksterne ressurser.

Program for informasjonsforvaltning

Informasjonsforvaltning dreier seg blant annet om prosessene med å innhente, bearbeide, lagre, gjenfinne, gjenbruke og dele informasjon. Programmet består av tiltak for å bygge en ny, framtidsrettet grunnmur for informasjonsforvaltning i Riksrevisjonen. Det vil påvirke alle våre arbeidsprosesser. I programmet samkjører vi gjennomføring og oppfølging av tiltak som har nært beslektede formål, og som er klart avhengige av hverandre. Tiltakene i programmet vil bidra til å styrke de fleste av våre strategiske satsingsområder for utviklingsarbeidet. Ved utgangen av 2021 gjelder dette disse tiltakene:

- Implementering av nye digitale kommunikasjonsløsninger til bruk internt og til møter med reviderte virksomheter og andre eksterne aktører.
- Utvikling av en framtidig dataplattform for Riksrevisjonen, som både omhandler sikker utveksling og mottak av data, lagring og videre bearbeiding av dataene.

- Metodeutvikling og kartlegging av mulighetene for en mer automatisert gjennomføring av vår finansielle revisjon (forprosjekt).

De nye digitale kommunikasjonsløsningene som er utviklet gjennom flere av disse tiltakene, har lagt til rette for at produksjonen vår i stor grad har gått som normalt under koronapandemien.

Håndtering av sikkerhetsgradert informasjon

Vi har satt i gang et arbeid med å øke vår kapasitet til å behandle sikkerhetsgradert informasjon i henhold til krav i lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) og forskrift om virksomheters arbeid med forebyggende sikkerhet (virksomhetssikkerhetsforskriften). Målet er også at vi kan effektivisere revisjoner og undersøkelser der vi behandler sikkerhetsgradert informasjon. Prosjektet inngår i vårt satsingsområde infrastruktur og teknologi. Det forventes avsluttet i 2022.

Styringsinformasjon

Vi har satt i gang et arbeid for å forbedre og systematisere styringsinformasjonen i organisasjonen. Arbeidet inngår i satsingsområdet organisasjon og ledelse og forventes å bidra til en mer effektiv organisasjon.

4.3.2 Andre sentrale utviklingstiltak

I tillegg til tiltakene i moderniseringsprogrammet inneholder den totale porteføljen av utviklingstiltak en rekke andre utviklingstiltak av ulikt omfang. Vi har flere kompetansetiltak rettet mot forbedringer av interne arbeidsprosesser og av tekniske løsninger. For eksempel har vi satt i gang et prosjekt som gjør at vi enklere kan analysere store mengder data fra reviderte virksomheter. Dette ventes å gi høyere kvalitet og sikkerhet i revisjonen, i tillegg til mer effektiv ressursbruk.

Erfaringene under koronapandemien gjør at vi har igangsatt et arbeid for å tilpasse oss et mer fleksibelt arbeidsliv etter pandemien. I 2022 vil vi teste ulike løsninger for fleksibel bruk av kontorlokalene våre i Oslo. I tillegg vil vi tilrettelegge ytterligere for kombinasjon av fysiske og digitale møter.

4.4 Internasjonalt engasjement

Faktaboks 5 Formålet med vårt internasjonale engasjement

Riksrevisjonens internasjonale engasjement er todelt:

- Vi skal sikre læring og utvikling gjennom profesjonell dialog. Erfaringsdeling og kunnskapsoverføring er grunnleggende for utvikling av vår egen virksomhet.
- Vi skal styrke betydningen av offentlig revisjon internasjonalt. Dette oppnår vi særlig gjennom å gi faglig støtte til riksrevisjoner i utviklingsland og gjennom å arbeide som ekstern revisor for internasjonale organisasjoner.

I 2021 har internasjonale aktiviteter hovedsakelig blitt gjennomført digitalt som følge av koronapandemien. Intern ressursbruk til aktivitetene er redusert.

4.4.1 Utvikling av offentlig revisjon internasjonalt

Utviklingen av offentlig revisjon internasjonalt skjer hovedsakelig gjennom INTOSAI¹² som er den globale organisasjonen for riksrevisjoner. Den utvikler standarder og et felles internasjonalt rammeverk for offentlig revisjon.

Vi samarbeider med riksrevisjoner som leder an på områder som dataanalyse og visualisering, samt bruk og revisjon av maskinlæringsalgoritmer og kunstig intelligens.

Riksrevisjonen bidrar til INTOSAI på flere måter. Vi har også i 2021 ledet det overordnede koordineringsorganet for videreutvikling av internasjonale standarder for offentlig revisjon og komiteen som har ansvar for standardutvikling innenfor forvaltningsrevisjon.

Vi er også medlem av andre komiteer og arbeidsgrupper i INTOSAI som er særlig relevante for arbeidet vårt. Samarbeid med de nordiske riksrevisjonene er fortsatt en prioritet. På det nordiske riksrevisormøtet i 2021 var koronarelaterte revisjoner tema, og det ble også utvekslet erfaringer om kvalitetssikringssystemer og internasjonale fagfellevurderinger.

4.4.2 Faglig støtte til partnerinstitusjoner

Riksrevisjonen bistår partnerinstitusjoner med en målsetting om uavhengige og effektive riksrevisjoner for å bedre forvaltningen av fellesskapets ressurser. Dette støtter opp om norske utenriks- og utviklingspolitiske målsettinger ved å bidra til utvikling av godt styresett og bekjempelse av korrupsjon, samtidig som det faller inn under målsetningene i FNs bærekraftsmål 16 (fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner).

Et bærende prinsipp er at vi bistår institusjonene i pågående arbeidsprosesser. Vår styrke er at vi har et bredt spekter av kompetanse, og at vi er fleksible i vår tilnærming. Tilstedeværelse og langsiktighet er bærebjelker i prosjektene. Alle rådgiverne som benyttes, er våre egne medarbeidere.

I 2021 har Riksrevisjonen videreført samarbeidet med riksrevisjonene i Zambia, Sierra Leone og Uganda. I Albania er det startet opp aktiviteter i et prøveprosjekt med muligheter for et bredere samarbeid.

Gjennom landspesifikke prosjekter som koordineres av INTOSAI Development Initiative har Riksrevisjonen samarbeidet med riksrevisjonene i Sør-Sudan, Namibia og Madagaskar.

Faktaboks 6 INTOSAI Development Initiative

Vi er vertskap for INTOSAI Development Initiative (IDI) – en organisasjon som arbeider med å utvikle og støtte riksrevisjoner i utviklingsland. IDI bidrar til bedre kapasitet i flere enn 140 riksrevisjoner gjennom ulike utviklingsprogrammer. Riksrevisor i Norge er styreleder i IDI, og vi utveksler personell.

Mer informasjon om IDI finnes i vedlegg 4.

Kilde: Riksrevisjonen

Vi har også fortsatt vår regionale forankring via vårt nære samarbeid med AFROSAI-E¹³ som har hovedkvarter i Sør-Afrika.

¹² International Organization of Supreme Audit Institutions

¹³ Organisasjonen for engelskspråklige riksrevisjoner i Afrika

I våre samarbeid bidrar vi til utvikling av strategier, metodikk og planer for å styrke institusjonene. Vi gir støtte innenfor ulike temaer som IT-revisjon, ressursforvaltning og miljø.

IT-revisjon og bruk av data i forskjellige typer revisjoner er et område vi ser økende etterspørsel etter i våre samarbeidsland og i land hvor vi sonderer mulighetene for samarbeid. I de fleste landene er dette et viktig utviklingsområde.

Hos oss er IT-revisjon en integrert del av revisjonstypene, hvor innholdet bestemmes av målet med den aktuelle revisjonen. Flere problemstillinger og temaer innen revisjonstypene krever spesialistkompetanse. Vårt IT-revisjonsmiljø har kompetanse og kapasitet som vi bidrar med internasjonalt. Dette gjør vi ved å bygge kapasitet i riksrevisjoner for å gjøre dem i stand til å foreta IT-revisjon av virksomhetene de reviderer. Samtidig tar vi flere nyttige erfaringer med oss hjem.

I utviklingsland med store naturressurser utgjør olje, gass og mineralressurser en viktig inntektskilde. Samtidig kan korrupsjon og misligheter være en trussel. Riksrevisjonen har satset bevisst på bistand til revisjoner av utvinningsindustrien for å fremme god styring av utvinning av naturressursene hvor åpenhet og ansvarlighet er viktige prinsipper.

Foto: Kyle Glenn / Unsplash

Sterke riksrevisjoner kan bidra til bedre åpenhet og oversikt og til at myndigheter forvalter naturressursene til det beste for befolkningen.

Vi er for tiden involvert i slik bistand i Uganda, Sør-Sudan og AFROSAI-E. Uganda planlegger å starte utvinning av olje i løpet av de neste årene, og blir en av de største oljeprodusentene i Øst-Afrika. Ugandisk forvaltning har stort behov for kompetanse på å håndtere miljøutfordringene.

Fullt utbytte av sterk revisjonsfaglig kompetanse får først en riksrevisjon som har et sterkt mandat og gode interne styringsstrukturer og støttefunksjoner. Derfor støtter vi nå flere riksrevisjoner med interne evalueringer og strategisk planlegging. Dette gjør vi ofte i samarbeid med INTOSAI Donor Initiative, som i Albania og Namibia.

Evaluering av samarbeidet med riksrevisjonen i Zambia

Riksrevisjonens samarbeid med riksrevisjonen i Zambia har vart i mer enn 25 år. Samarbeidet ble evaluert av Oslo Economics i 2021. De analyserte perioden 2015 til 2020 og konkluderte at samarbeidet har bidratt til å styrke den zambiske riksrevisjonen. Evalueringen viser at

- institusjonssamarbeidet er en svært kostnadseffektiv måte å drive kapasitetsutvikling hos søsterorganisasjoner på
- Riksrevisjonen har bidratt til betydelig forbedring av revisjon av gruvesektoren og sikkerheten i den zambiske statens IT-systemer

Deler av prosjektet hadde lavere måloppnåelse. Dette forklares med manglende utnevning av ny zambisk riksrevisor, underfinansiering og stor personalutskifting hos dem. Utfordringene i Zambia går igjen i mange land og viser viktigheten av å gi langvarig støtte til sentrale institusjoner i forvaltningen. Riksrevisjoners sentrale rolle bidrar til at selv små, institusjonelle forbedringer kan få betydelig samfunnsmessig innvirkning.

Riksrevisjoners uavhengighet

I flere samarbeidsland er demokratiet og riksrevisjoners uavhengighet under press. Militærkuppet i Myanmar i 2021 førte til at ny riksrevisor ble utnevnt av kuppemakerne. Vi avsluttet derfor samarbeidet med landets riksrevisjon, og stat-til-stat samarbeidet opphørte. I Sierra Leone ble riksrevisor avsatt. Lokal og internasjonal presse rapporterer at riksrevisjonen i landet var kritisk til presidentens håndtering av offentlige midler.

Kostnader ved vårt utviklingssamarbeid

Vi har rapportert 8,2 millioner kroner som bistandsmidler til OECD-DAC¹⁴ i 2021 mot 8,3 millioner i 2020 og 15 millioner i 2019. Reduksjonen skyldes redusert aktivitet som følge av koronapandemien. Beløpet omfatter kostnader til utviklingssamarbeidet, som direkte utgifter og lønn til medarbeiderne som deltar.

4.4.3 Fagfellevurderinger

I 2021 ledet vi et nordisk team som gjennomførte en fagfellevurdering av den danske riksrevisjonen. Den endelige rapporten ble oversendt oppdragsgiver i desember. I 2022 skal vi gjøre en tilsvarende vurdering av den svenske riksrevisjonen. I tillegg planlegges oppstart av en vurdering av den amerikanske riksrevisjonen.

4.4.4 Revisjon av internasjonale organisasjoner

Riksrevisjonen ønsker å medvirke til større åpenhet og bedre forvaltning i internasjonale organisasjoner der Norge er medlem. Vi påtar oss oppdrag som ekstern revisor for internasjonale organisasjoner og stiller medlemmer til oppdrag i noen organisasjoners revisjonsstyret. Oppdragene tilfører oss verdifull kompetanse.

I 2021 ledet vi EFTA Board of Auditors og er ekstern revisor for European Centre for Medium-Range Weather Forecasts. I tillegg er vi representert i revisjonsstyret i European Patent Office, European Space Agency, Organisation for Economic Co-operation and Development og EUROCONTROL.

EUs Interreg-program skal fremme sosial og økonomisk integrasjon over landegrensene gjennom regionalt samarbeid. Vi har som kontrollmedlem også i 2021¹⁵ gjennomført revisjon av slike programmer.

4.4.5 Samarbeid med EFTAs overvåkingsorgan

Vi har en intensjonsavtale om samarbeid med EFTAs overvåkingsorgan, EFTA Surveillance Authority (ESA). Avtalen ble inngått i 2020. Vi utveksler erfaring gjennom møter, kompetansetiltak og muligheter for hospitering. I 2022 vil en medarbeider i ESA hospitere i Riksrevisjonen.

---

¹⁴ OECDs utviklingskomité (Development Assistance Committee)

¹⁵ Programperioden utløp i 2020, men kontrollene fortsetter til 2023/2024 som følge av forsinkelser

5 Styring og kontroll

5.1 Kvalitetssikringssystem

Riksrevisjonens har et kvalitetssikringssystem som bygger på internasjonale standarder for kvalitetskontroll (ISSAI 140). Systemet omfatter ledelse, etikk, kompetanse, gjennomføring av oppgaver og overvåking av virksomheten. Riksrevisjonens styrende dokumenter skal være lett tilgjengelige, og det legges blant annet vekt på at vi har

- tydelige krav og forventninger til arbeidet
- oversikt over hvilke faktorer som påvirker evnen og muligheten til å gjennomføre arbeidet i tråd med fastsatte krav og forventninger
- systematiske prosesser for planlegging, gjennomføring, kvalitetskontroll og rapportering av all revisjon og kontroll
- systematikk for overvåking, læring og forbedring.

Vi arbeider kontinuerlig med å videreutvikle kvalitetssikringssystemet vårt. Sentrale elementer er retningslinjer for revisjons- og kontrollarbeidet, etiske retningslinjer, ansvars- og fullmaktsstrukturer, risikohåndtering, porteføljestyling av revisjons- og utviklingsoppgaver, revisjons- og støttesystemer og organisasjonskultur.

5.2 Planlegging og oppfølging

5.2.1 Strategisk plandokument

Foto: Jametlene Reskp / Unsplash

Vårt gjeldende strategiske plandokument er vedtatt av riksrevisorkollegiet og gjelder for perioden 2018–2024.

Visjonen vår, «revisjon til nytte for morgendagens samfunn», er førende for våre tre hovedmål og øvrige strategier.

5.2.2 Årlig virksomhetsplan

Strategisk plandokument operasjonaliseres gjennom vår årlige virksomhetsplan, som tar utgangspunkt i tilgjengelige ressurser og rammer. Innenfor disse fastsetter vi overordnede prioriteringer for revisjonsarbeidet, det internasjonale arbeidet, utviklingsarbeidet og den faglige og administrative støtten.

Til grunn for virksomhetsplanen ligger det et analysearbeid for å identifisere og prioritere nye revisjonsoppgaver. Vi vurderer også hva som er de viktigste risikoområdene hos oss, for å prioritere utviklingstiltak og andre tiltak og forventninger som tas inn i virksomhetsplanen. Planen konkretiseres gjennom avdelingsplaner og lederkontrakter.

Vi vurderer våre egne resultater og vår egen måloppnåelse på bakgrunn av god styringspraksis. Dette gjør vi ut fra et definert sett av informasjonskilder som samlet skal sette ledelsen og riksrevisorkollegiet i stand til å vurdere om resultatene er tilfredsstillende, eller om det er behov for tiltak for å forbedre måloppnåelsen. Resultatvurderingene gjennomføres årlig og inngår som grunnlag i vår interne risikovurdering.

5.2.3 Operativ styring

Operativ styring skal sikre forsvarlig gjennomføring og gode løpende prioriteringer. Styringen ivaretas i hovedsak gjennom systemer for porteføljestyring som gir oss et samlet grunnlag for å vurdere om oppgavene har forsvarlig framdrift, riktig bemanning og god håndtering av gjennomføringsrisiko. I tillegg vurderer vi om de samlede tilgjengelige ressursene blir prioritert på en god måte.

Vi benytter et elektronisk styringsinformasjonssystem til å fordele og rapportere forbruk av ressurser på årlige oppgaver av både revisjonsfaglig og administrativ art. Erfaringstallene gir grunnlag for mer treffsikre ressursanslag når vi skal planlegge lignende oppgaver i framtiden.

Videre handler vår operative styring om å sikre at vi i det løpende arbeidet forvalter ressurser og oppgaver på en sunn og forsvarlig måte, og at vi etterlever relevante lov- og regelverk.

5.3 Kompetanse, arbeidsmiljø og likestilling

Vi er opptatt av å ha et godt arbeidsmiljø og være en attraktiv arbeidsplass. Vi legger til rette for stor grad av fleksibilitet og overvåker trender i samfunnet som har betydning for vår rolle som arbeidsgiver.

5.3.1 Kompetanseutvikling

Riksrevisjonen er en kompetanseorganisasjon, og medarbeiderne er vår viktigste ressurs. Vi legger stor vekt på å utvikle kompetanse. Dette skjer først og fremst gjennom jobben. I tillegg supplerer vi med ulike kompetansehevingstiltak. For å sikre at vi har kompetanse i tråd med framtidens behov, avsetter vi stipendmidler og gir permisjoner slik at medarbeidere kan gjennomføre relevante hel- eller deltidsstudier. I tillegg deltar de på en rekke kurs som del av sin kompetanseutvikling.

5.3.2 Livsfasepolitikk

Livsfasepolitikken vår er en del av personalpolitikken og bygger på statlig arbeidsgiverpolitikk og målene i avtalen om et inkluderende arbeidsliv.

Vi skal være en attraktiv arbeidsplass for medarbeidere i alle faser av yrkeskarrieren, og vi skal legge til rette for at flere står lenger i arbeid. Vi vektlegger individuelle tiltak som er tilpasset den enkeltes livssituasjon eller livsfase, og som retter seg mot medarbeiderens muligheter framfor begrensninger. Vi legger til rette for medarbeidere med spesielle behov for fysisk tilrettelegging.

5.3.3 Samarbeid og medbestemmelse

Vi er opptatt av å ha et godt arbeidsmiljø og legger til rette for at tillitsvalgte og vernetjenesten kan ivareta vervene sine på en god måte. Dette bidrar til bedre beslutningsgrunnlag og prosesser.

Tjenestemannsorganisasjonene og arbeidsgiver møtes fast i Informasjons-, drøftings- og forhandlingsutvalget, der vi behandler saker i henhold til hovedavtalen og hovedtariffavtalen i staten. Vi vurderer samarbeidet med de ansatte og deres organisasjoner som svært godt.

Vi har et aktivt arbeidsmiljøutvalg som bidrar til at vi har et godt arbeidsmiljø. De lokale verneombudene ivaretar de ansattes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet i den enkelte avdeling.

5.3.4 Mangfold, sykefravær og likestilling

Vi ønsker å være en mangfoldig organisasjon. Vårt elektroniske rekrutteringsverktøy gir søkere med innvandrerbakgrunn eller nedsatt funksjonsevne mulighet for å be om en særskilt vurdering.

Vi har sammen med arbeidsmiljøutvalget, verneombudene og bedriftshelsetjenesten stor oppmerksomhet på oppfølging av sykefravær, og sammen jobber vi med å forebygge og legge til rette på HMS-området.

Sykefraværet i 2021 utgjorde 5,37 prosent (regnet av totalt antall dagsverk), mot 3,78 prosent i 2020. I 2019 utgjorde sykefraværet 4,5 prosent. Det er særlig langtidsfraværet som har økt i 2021.

I 2021 er det ikke rapportert om ulykker eller personskader.

Bruk av overtid vies spesiell oppmerksomhet. Vi jobber målrettet med å forbedre internkontrollen, styrke opplæringen og utvikle bedre systemer for å støtte og sikre etterlevelse av arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Retningslinjer for varsling om kritikkverdige forhold ble revidert i 2019.

58 prosent av våre medarbeidere er kvinner. I mellomledergruppen og i høyere saksbehandlerstillinger er målet om minst 40 prosent representasjon av begge kjønn innfridd, mens det i toppledergruppen er under 40 prosent kvinner. I de andre stillingsgruppene er andelen menn under 40 prosent.

Kjønnsandel i ulike stillingsgrupper:

Stillingsgruppe:	Kvinner (%)	Menn (%)
<i>(stillingskoder fra statens lønnsplanhefte)</i>		
Toppledere:	37,5	62,5
9146 – Ekspedisjonssjef 9208 – Revisjonsråd		
Mellomledere:	48,7	51,3
1218 – Avdelingsdirektør		
Høyere saksbehandlerstillinger:	58,5	41,5
1217 – Underdirektør 1220 – Spesialrådgiver 1364 – Seniorrådgiver 1515 – Spesialbibliotekar		
Andre saksbehandlerstillinger:	62,9	37,1
1363 – Seniorskonsulent 1408 – Førstekonsulent 1436 – Rådgiver		
Øvrige stillinger:	62,5	37,5
1065 – Konsulent 1130 – Renholder 1136 – Driftstekniker 1203 – Fagarbeider m. fagbrev		

Vi har ingen kjønnsbetingede lønnsforskjeller.

På toppledernivået (ekspedisjonssjef) er gjennomsnittslønnen for kvinner marginalt lavere enn for menn, mens kvinner tjener marginalt bedre enn menn på mellomledernivået (avdelingsdirektør).

I høyere saksbehandlerstillinger er lønnsforskjellen mellom kvinner og menn under én prosent i alle stillingskoder, unntatt spesialrådgiver. I andre saksbehandlerstillinger er lønnsforskjellen nærmest ikke-eksisterende. I enkelte stillingskoder er det for få ansatte til at det er mulig å foreta en relevant sammenligning, eller at det kun finnes kvinner eller menn i stillingskoden.

Det er ingen ufrivillig deltid i Riksrevisjonen. Vi utlyser kun heltidsstillinger, men legger til rette for deltid når medarbeidere har behov for det. Ved utgangen av 2021 hadde 28 medarbeidere delvis permisjon eller redusert stilling. Av disse var 23 kvinner. I løpet av 2021 tok 21 kvinner og 5 menn ut foreldrepermisjon. Til sammen tok kvinnene ut 344 uker og mennene 62 uker.

5.4 Bærekraft

Vi er særlig bevisst på områder som energibruk, innkjøp og reiser.

Vårt hovedkontor i Oslo. Foto: Ilja Hendel / Riksrevisjonen

Vårt hovedkontor er miljøsertifisert som «Very good» etter BREEAM NOR-standarden. Bygget er i energiklasse A og har systemer som regulerer varme og ventilasjon gjennom døgnet, og som automatisk slår av lys i rom uten aktivitet.

Det stilles flere miljøkrav i våre anskaffelser. Kontormøblene våre er miljøvennlig framstilt, kontorrekvisita er svanemerket, og IT-utstyret er energieffektivt. Fra 2020 publiseres rapportene våre kun digitalt.

Riksrevisjonen har i de kommende årene mål om å redusere antall reisedøgn, flyreiser og klimagassutslipp over tid, i tråd med FNs bærekraftsmål. På samme måte som i 2020 ble reiseaktiviteten i 2021 kraftig redusert som følge av koronapandemien. Det ble samtidig innført nye digitale løsninger for kommunikasjon og samhandling internt og eksternt.

Vi jobber med å forbedre kommunikasjonsløsningene våre ytterligere for å oppnå enda bedre samhandling, lavere reisekostnader og mindre klimaavtrykk. I 2021 ble det vedtatt nye og strengere retningslinjer for tjenestereiser, blant annet med krav om at digitale møter skal vurderes som alternativ. Revisjon av virksomheter over hele landet, internasjonalt engasjement og vår egen regionale tilstedeværelse gjør likevel en viss reiseaktivitet nødvendig.

6 Framtidsutsikter

Riksrevisjonen har som visjon at vi skal være til nytte for *morgendagens* samfunn. Norge står foran store utfordringer. Klimautfordringene, en aldrende befolkning og reduserte inntekter fra oljevirksomheten er eksempler på dette. Det stiller nye og store krav til forvaltningen. Riksrevisjonen skal levere aktuell og relevant revisjon. Det betyr at vi i takt med samfunnsutviklingen må prioritere hvilke områder vi undersøker.

Riksrevisorkollegiet har besluttet at vi framover skal gi prioritet til disse områdene:

- omstillingene i samfunnet for å møte klimautfordringene
- samfunnssikkerhet og beredskap, inkludert IT-sikkerhet
- forbedring av offentlig sektor, inkludert digitalisering
- ivaretagelse av sårbare grupper
- forhold som har særlig betydning for samfunnets ressurstilgang
- forhold som har særlig betydning for samfunnets ressursbruk

Vi vil tydeligere profilere arbeidet vi gjør innenfor klima og forbedring i offentlig sektor, og vil blant annet vurdere bruk av temarapporter og tverrgående rapporter.

Revisjon av temaer med stor risiko, vesentlighet, aktualitet og relevans vil alltid kunne gjennomføres uavhengig av de områdene som er prioritert.

Med de økte tjenestebehovene som følger med aldringen av befolkningen kan offentlig finansierte velferdstjenester få enda større betydning. Samtidig gjør de økte utgiftene til både helse- og omsorgstjenester og pensjoner at finansieringsutfordringene vil øke. I tillegg vil en lavere andel av befolkningen vil være i yrkesaktiv alder. Dette vil forsterke behovet for at offentlig virksomhet utnytter ressursene på en god måte.

Riksrevisjonen spiller en viktig rolle for forbedring og omstilling av offentlig virksomhet. Vi har ambisjon om å styrke dialogen med forvaltningen for å forstå deres egenart og behov. Målet må være å bidra til utvikling av forvaltningen blant annet ved å legge mer vekt på veiledning. Derfor må vi balansere vår kontroll av forvaltningen med veiledning og bidrag til forbedring av offentlig virksomhet. Det krever mye av oss, både når det gjelder kompetanse, og med tanke på hvordan vi kommuniserer våre funn, konklusjoner og anbefalinger. Vi vil derfor legge stor vekt på å videreutvikle kompetansen i organisasjonen og rekruttere ny kompetanse der det er nødvendig. For å lykkes må vi være en attraktiv arbeidsgiver som legger godt til rette for medarbeiderne, samtidig som vi fortsetter vår høye utviklings- og effektiviseringstakt.

Stortinget har satt i verk et arbeid for å utrede ny lov om Riksrevisjonens virksomhet. Et oppdatert lovverk er viktig for at vi skal utføre vår oppgave i tråd med Stortingets ønske.

7 Budsjett og regnskap 2021

Riksrevisjonens regnskap revideres av PwC, som er oppnevnt av Stortingets presidentskap. Vi har fått umodifisert beretning for regnskapet for 2021. Regnskapet med noter og revisjonsberetning er sendt til presidentskapet.

Budsjett og kontantregnskap for 2021 (i 1 000 kr):

Kapittel	Post		Regnskap 2020	Budsjett 2021	Regnskap 2021
0051		Riksrevisjonen			
	01	Driftsutgifter	528 929	587 381	527 772
	75	Tilskudd internasjonale organisasjoner og nettverk	27 000	27 900	27 900
		Sum utgiftsført	555 929	615 281	555 672
3051		Riksrevisjonen			
	01	Refusjoner	2 034	2 000	1 948
	02	Refusjoner utland	1 038	300	846
		Sum inntektsført	3 073	2 300	2 794
		Årsverksinnsats	429		414

Det er nå en felles statlig definisjon på hva som er et utført årsverk. Rapporten over utførte årsverk måler ressursinnsats i form av faktisk utførte arbeidstimer.

Utviklingen i årsverksinnsats i Riksrevisjonen:

2016	2017	2018	2019	2020	2021
456	441	430	439	429	414

Reduksjon i årsverksinnsats fra 2020 til 2021 skyldes dels styrt bemanningsreduksjon og dels færre utførte arbeidstimer på grunn av høyere sykefravær i 2021.

7.1 Lederlønninger

Lønnen til lederen av riksrevisorkollegiet blir fastsatt av Stortinget og var 1 594 653 kroner i 2021. Revisjonsråden og ekspedisjonssjefene følger lederlønnsystemet i staten. Systemet skal stimulere til bedre måloppnåelse og resultat, økt gjennomføring og god ledelse.

For revisjonsråden bruker Riksrevisjonen lønnsintervall E i systemet, som går fra 1,2 millioner til 2 millioner kroner. I 2021 var årslønnen til revisjonsråden 1 808 636 kroner.

Våre sju ekspedisjonssjefer er plassert i lønnsintervall C, som går fra 1 million til 1,6 millioner kroner. I 2021 var årslønnen for ekspedisjonssjefene mellom 1 464 903 og 1 526 730 kroner. Gjennomsnittslønnen utgjorde 1 491 400 kroner.

7.2 Mindreforbruk

Statsregnskapets utgiftsside for kapittel 0051 viser et mindreforbruk på 59,6 millioner kroner i 2021.

Hovedårsaken til det store mindreforbruket er koronapandemien med skiftende smittevernstiltak og uforutsigbarhet i planleggingen av arbeidet gjennom 2021. Mange prosjekter som ble utsatt fra 2020, lot seg heller ikke gjennomføre i 2021. Samtidig ble nye tiltak som var planlagt gjennomført i 2021, også utsatt. I tillegg kom en kraftig reduksjon i reiseaktiviteten som følge av reiserestriksjoner. Refusjoner fra NAV på grunn av økt sykefravær har også bidratt til mindreforbruket.

I tråd med bevilgningsreglementet § 5 kan virksomheten overføre inntil fem prosent av bevilgningen til påfølgende år. For Riksrevisjonen utgjør dette 28,1 millioner kroner, og dette er søkt overført til 2022. Beløpet er planlagt benyttet til å dekke kostnader i flere utviklingsprosjekter som er igangsatt ved overgangen til 2022.

Vedlegg

Vedlegg 1:

Ledelseskommmentarer til årsregnskapet 2021

Ledelseskommentarer til årsregnskapet 2021

Formål

Riksrevisjonens oppgaver følger av Grunnloven § 75 k, lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004 nr. 21 og instruks om Riksrevisjonens virksomhet av 11. mars 2004.

Riksrevisjonen skal gjennom revisjon, kontroll og veiledning bidra til:

- at statens inntekter blir innbetalt som forutsatt
- at statens midler og verdier blir brukt og forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte, og slik Stortinget har bestemt.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv fra Finansdepartementet. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld.

Riksrevisjonen rapporterer sitt virksomhetsregnskap i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS). Riksrevisjonen blir revidert av PwC. Revisors beretning ligger vedlagt Riksrevisjonens årsrapport for 2021.

Vurdering av vesentlige forhold

Bevilgningsrapportering

Statsregnskapets utgiftsside for kapittel 0051 viser et mindreforbruk på 59,6 millioner kroner i 2021. Hovedgrunnen er at vi fikk et lavere aktivitetsnivå under pandemien. Vi har reise vesentlig mindre i 2021 enn normalt. I tillegg har vi brukt mindre på kurs og kompetanseheving enn planlagt, siden flere kompetansetiltak er avholdt digitalt eller utsatt. Vi har et lavere nivå på konsulenttjenester og investeringer i IT-utstyr enn planlagt på grunn av forsinkelser i utviklingsprosjektene i 2021. Også økt sykefravær og tilhørende refusjoner fra NAV har bidratt til mindreforbruket.

Riksrevisjonen hadde i 2021 en merinntektsfullmakt på kapittel 3051 post 01 refusjon utland. Denne er ikke benyttet i 2021.

Riksrevisjonen har søkt om å få overført 28,1 millioner kroner til 2022. Midlene skal gå til å dekke flere utviklingsprosjekter i 2022 som er satt i gang. Disse prosjektene er del av et stort moderniseringsprogram frem til 2024 og vil kreve investeringer også i tiden fremover.

Virksomhetsregnskapet (SRS)

Eiendeler

Verdien av Riksrevisjonens anleggsmidler er per 31.12.2021 vurdert til 25,5 millioner kroner. Det er en reduksjon på 10 millioner kroner fra årsskiftet 2020/2021. I 2021 har vi investert mindre i nye eiendeler enn det avskrivningene skulle tilsi. Årsaken er at vi oftere leier programvarelisenser fremfor å kjøpe. Vi har også prioritert å skaffe våre medarbeidere gode hjemmekontorløsninger framfor å gjøre større utstyrsmessige oppgraderinger på hovedkontoret. I tillegg har det vært forsinkelser i leveranser av IT-utstyr på grunn av pandemien.

Personalkostnader

I balansen har vi bokført annen gjeld til ansatte med 22,5 millioner kroner, mot 21,3 millioner kroner i 2021. Lønnskostnadene inkluderer løpende feriepengeavsetning, årlig premiebeløp til Statens Pensjonskasse (SPK) og påslag for arbeidsgiveravgift. Variable lønnskostnader inngår i den perioden kostnadene oppstår ved at vi periodiserer fleksitid, overtid og overførte feriedager

Lønnskostnadene utgjorde i 2021 422,6 millioner kroner. Dette er en økning på 0,5 % sammenlignet med kostnadene per 31.12.2020. Lønn og feriepenge har økt med 4,9 millioner kroner i forhold til 2020. Samtidig er det en liten nedgang i kostnader knyttet til arbeidsgiveravgift og pensjonspremie, samt andre ytelser. Vi har videre mottatt 2,8 millioner mer i refusjoner i år sammenlignet med 2020.

I 2021 hadde Riksrevisjonen 414 årsverk, som er en nedgang på 15 årsverk fra 2020. Årsaken er blant annet økt sykefravær og en styrt bemanningsutvikling gjennom året.

Fra 1. januar 2018 betaler Riksrevisjonen pensjonspremie til SPK for alle ansatte. For 2021 er arbeidsgiver sin andel av pensjonspremien på 12 prosent. Satsene for 2021 tilsvarte satsen for 2020.

Andre driftskostnader

Andre driftskostnader utgjorde 102,5 millioner kroner i 2021. Dette er en økning på 4,7 % i forhold til 2020.

Den største posten går til leie og drift av lokaler og utgjorde 63,4 millioner kroner i 2021, som er en reduksjon i forhold til 2020 på 950 000 kroner. Vi har hatt en nedgang i vedlikeholdsutgifter i våre lokaler fordi vi har jobbet mer på hjemmekontor under pandemien.

Det ble i 2021 kostnadsført 6,9 millioner kroner til kjøp av konsulenttjenester. Det er en nedgang på 2 % i forhold til 2020. Årsaken er at vi har fått forsinkelser i våre IKT-prosjekter.

Kjøp av fremmede tjenester utgjorde 9,9 millioner kroner i 2021. Dette er en økning på 3,7 millioner kroner (59,4%) fra 2020. Riksrevisjonen kjøper lønns- og regnskapstjenester fra DFØ, samt driftsoppgaver og -tjenester innen IKT. Økningen i 2021 skyldes i hovedsak at vi har kjøpt tjenester til prosjektering av nytt sikkerhetsprosjekt som ble vedtatt i 2020.

Reiser og diett utgjorde i 2021 3,1 millioner kroner. Det er en reduksjon på 1,2 millioner kroner (27,1 %) i forhold til 2020, og langt lavere enn et normalår. Årsaken til nedgangen er reiserestriksjoner gjennom mesteparten av 2021 på grunn av pandemien, i motsetning til 2020 hvor det var full aktivitet frem til 12. mars.

Øvrig driftskostnader dekker blant annet møter, kurs og kompetanseheving, kontor- og datarekvisita og telefoni. Posten viser en økning på 3,7 millioner kroner, fra 6,7 millioner kroner i 2020 til 10,4 millioner kroner i 2021. Økningen knytter seg blant annet til gjennomføring av avdelingssamlinger, nytt etterutdanningstilbud til revisorer i Riksrevisjonen og kjøp av datarekvisita.

Det er avsatt 245 000 kroner dette regnskapsåret for å dekke forpliktelse for å sette bygget tilbake i opprinnelig stand ved utflytting når leieavtalen utløper. Dette beløpet blir avsatt årlig i leieperioden.

Tilskudd

I 2021 utbetalte Riksrevisjonen 27,9 millioner kroner i tilskudd til INTOSAI Development Initiative i tråd med Stortingets forutsetning.

Andre overføringer

INTOSAI Development Initiative har tilbakebetalt 6 millioner kroner av bevilgningen for 2020 på grunn av reduserte reisekostnader under pandemien. Disse midler er ført som tilfeldig inntekter.

Inntekter

Sum driftsinntekter utgjør i 2021 539,4 millioner kroner.

Dette består av inntekt fra bevilgning på 536,6 millioner kroner og salgs- og leieinntekter på 2,8 millioner kroner. Salgs- og leieinntektene gjelder internasjonale revisjonsoppdrag og utleie av kontorlokaler til INTOSAI Development Initiative og er på samme nivå som 2020.

Driftsbevilgningen er inntektsført i takt med kostnadene og resultatregnskapet gir da et driftsresultat på 0.

Oslo,

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen

3. mai 2022

Vedlegg 2:

Årsregnskap Riksrevisjonen 2021

Årsregnskap 2021

Riksrevisjonen

Org.nr 974 760 843

Kontoradresse: Storgata 16, Oslo

Prinsippnote til årsregnskapet

- prinsipper for oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2021							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merutgift (-) og mindretgift
0051	Riksrevisjonen - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		587 381 000	527 771 907	59 609 093
0051	Tilskudd internasjonale organisasjoner og nettverk	75	Tilskudd		27 900 000	27 900 000	0
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter		0	8 952 503	
Sum utgiftsført					615 281 000	564 624 410	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3051	Refusjon innland	01			2 000 000	1 948 160	-51 840
3051	Refusjon fra revisjon i utland	02			300 000	845 874	545 874
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	6 611 666	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	50 924 016	
Sum inntektsført					2 300 000	60 329 716	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						504 294 694	
Kapitalkontoer							
60086101	Norges Bank KK /innbetalinger					23 297 922	
60086102	Norges Bank KK/utbetalinger					-526 510 055	
700050	Endring i mellomværende med statskassen					-1 082 561	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.2021)							
Konto	Tekst				31.12.2021	31.12.2020	Endring
700050	Mellomværende med statskassen				-16 002 935	-14 920 374	-1 082 561

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0051 01	25 613 000	561 768 000	587 381 000
0051 75		27 900 000	27 900 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år										
Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0051 01		59 609 093		59 609 093				59 609 093	28 088 400	28 088 400

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mulig overførbart beløp

Kapittel 0051 viser et mindreforbruk på 59,6 millioner kroner i 2021. Hovedårsaken til det store mindreforbruket er den pågående pandemien med skiftende smittevernstiltak og uforutsigbarhet i pla narbeid gjennom 2021. Mange prosjekter som ble utsatt fra 2020, lot seg heller ikke gjennomføre i 2021. Samtidig ble noen nye tiltak i 2021 også utsatt. I tillegg kom en kraftig reduksjon i reisetaktiviteten pga reiserestriksjoner. Også økt sykefravær og tilhørende refusjoner fra NAV har bidratt til mindreforbruket. Maksimalt overførbart beløp ønskes overført til 2022. Midlene skal gå til å dekke flere utviklingsprosjekter som er igangsatt i 2022.

Merinntektsfullmakt

Riksrevisjonen hadde i 2021 en merinntektsfullmakt knyttet til kap 3051 post 02 Refusjon utland. Denne er ikke benyttet i 2021.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2021		
	31.12.2021	31.12.2020
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	2 794 034	3 072 653
Andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	2 794 034	3 072 653
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	421 723 389	419 468 628
Andre utbetalinger til drift	101 548 365	98 622 412
Sum utbetalinger til drift	523 271 754	518 091 040
Netto rapporterte driftsutgifter	520 477 720	515 018 387
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	31 345	49 671
Sum investerings- og finansinntekter	31 345	49 671
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	4 516 818	10 867 312
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	14 681	20 764
Sum investerings- og finansutgifter	4 531 498	10 888 076
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	4 500 153	10 838 405
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6 061 766	5 291
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	6 061 766	5 291
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	27 900 000	27 000 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	27 900 000	27 000 000
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	549 901	557 000
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	50 924 016	50 663 815
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	8 952 503	9 758 939
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	-42 521 414	-41 461 875
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	504 294 694	511 389 625
Oversikt over mellomværende med statskassen **		
Eiendeler og gjeld		
	31.12.2021	31.12.2020
Fordringer på ansatte	685 783	386 188
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-16 675 378	-15 239 149
Skyldige offentlige avgifter	-12 999	-67 412
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	0	0
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	-340	0
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	0	0
Sum mellomværende med statskassen	-16 002 935	-14 920 374

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Prinsippnote til virksomhetsregnskapet

- De statlige regnskapsstandardene (SRS) ved avleggelse av virksomhetsregnskap

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Utgifter vedrørende bruk av egne ansatte knyttet til applikasjonsutviklingsfasen ved utvikling av programvare, er kostnadsført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. Riksrevisjonen har ikke utestående fordringer per 31.12.2021.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

Statlige rammebetingelser**Selvassurandørprinsippet**

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Resultatregnskap			
	Note	31.12.2021	31.12.2020
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	536 603 813	530 788 993
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	2 794 034	3 072 653
Andre driftsinntekter	1	0	0
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>539 397 847</i>	<i>533 861 646</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	422 595 484	420 582 483
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	14 334 735	15 423 235
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	102 484 205	97 884 836
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>539 414 424</i>	<i>533 890 554</i>
Driftsresultat		-16 576	-28 908
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	31 345	49 671
Finanskostnader	6	14 769	20 764
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>16 576</i>	<i>28 908</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	6 061 766	5 291
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		6 061 766	5 291
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	9	27 900 000	27 000 000
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		27 900 000	27 000 000
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Balanse			
	Note	31.12.2021	31.12.2020
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	5 611 188	10 375 369
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		<i>5 611 188</i>	<i>10 375 369</i>
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	0	0
Maskiner og transportmidler	4	75 961	95 612
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	19 846 380	25 035 558
Anlegg under utførelse	4	0	0
Infrastruktureiendeler	4	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>19 922 341</i>	<i>25 131 170</i>
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		0	0
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum anleggsmidler		25 533 530	35 506 539
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell		0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Fordringer			
Kundefordringer	10	0	0
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		0	0
Andre fordringer	11	6 247 269	9 720 946
<i>Sum fordringer</i>		<i>6 247 269</i>	<i>9 720 946</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd		0	0
Kontanter og lignende		0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum omløpsmidler		6 247 269	9 720 946
Sum eiendeler drift		31 780 799	45 227 484
IV Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedr. innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	8	0	0
<i>Sum fordringer vedr. innkreivingsvirksomhet og andre overføringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum eiendeler		31 780 799	45 227 484

Statens kapital og gjeld			
	Note	31.12.2021	31.12.2020
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Sum virksomhetskapi tal		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-56 726 425	-43 931 300
Sum avregninger		-56 726 425	-43 931 300
Sum statens kapital		-56 726 425	-43 931 300
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r			
Avsetninger langsiktige forpliktelse r		1 225 000	980 000
Sum avsetninger for langsiktige forpliktelse r		1 225 000	980 000
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 536 569	7 364 302
Skyldig skattetrekk		16 675 378	15 239 149
Skyldige offentlige avgifter		8 180 797	7 971 836
Avsatte feriepenge r		36 367 709	35 945 783
Mottatt forskuddsbetaling		0	0
Annen kortsiktig gjeld	13	22 521 770	21 657 714
Sum kortsiktig gjeld		87 282 224	88 178 785
Sum gjeld		88 507 224	89 158 785
Sum statens kapital og gjeld drift		31 780 799	45 227 484
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	9	0	0
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		31 780 799	45 227 484

Note 1 Driftsinntekter		
	31.12.2021	31.12.2020
Inntekt fra bevilgninger*		
Inntekt fra bevilgninger	536 603 813	530 788 993
Sum inntekt fra bevilgninger	536 603 813	530 788 993
<p>*Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.</p>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra Norges forskningsråd	0	0
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	0	0
Tilskudd fra EU	0	0
Andre tilskudd og overføringer	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	0	0
Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer	0	0
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt, avgiftspliktig	0	0
Salgsinntekt, avgiftsfri	845 874	1 038 187
Salgsinntekt, unntatt avgiftsplikt	0	0
Leieinntekter	1 948 160	2 034 466
Uopptjent inntekt	0	0
Sum salgs- og leieinntekter	2 794 034	3 072 653
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	0
Andre driftsinntekter	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	539 397 847	533 861 646

Note 2 Lønnskostnader		
	31.12.2021	31.12.2020
Lønn	305 598 065	301 278 790
Feriepenger	37 356 554	36 814 694
Arbeidsgiveravgift	51 185 876	50 629 719
Pensjonskostnader*	37 367 817	37 544 166
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)**	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-14 068 281	-11 218 409
Andre ytelser	5 155 452	5 533 524
Sum lønnskostnader	422 595 484	420 582 483
Antall utførte årsverk	414	429

* Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2021 er 12 prosent. Premiesatsen for 2020 var 12 prosent.

** Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

Note 3 Immaterielle eiendeler			
	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2021	51 479 293	0	51 479 293
Tilgang i 2021	730 135	0	730 135
Avgang anskaffelseskost i 2021(-)	-157 169	0	-157 169
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2021	0	0	0
Anskaffelseskost	52 052 258	0	52 052 258
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.21	145 216	0	145 216
Nedskrivninger i 2021	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.21	40 958 708	0	40 958 708
Ordinære avskrivninger i 2021	5 484 052	0	5 484 052
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2021 (-)	-146 906	0	-146 906
Balanseført verdi 31.12.2021	5 611 188	0	5 611 188
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2021:			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Note 5 Andre driftskostnader		
	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	56 428 654	56 454 516
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	808 587	1 017 607
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	6 119 646	6 835 308
Leie maskiner, inventar og lignende	8 418 575	8 352 279
Mindre utstyrsanskaffelser	250 914	840 038
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr m	144 568	117 864
Kjøp av konsulenttjenester	6 872 570	7 039 400
Kjøp av andre fremmede tjenester	9 918 242	6 222 020
Reiser og diett	3 118 297	4 280 083
Tap og lignende	35 104	7 531
Øvrige driftskostnader	10 369 048	6 718 190
Sum andre driftskostnader	102 484 205	97 884 836

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler						
Gjenværende varighet	Type eiendel					
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur eiendeler	Sum
Varighet inntil 1 år						0
Varighet 1-5 år		4 119 332				4 119 332
Varighet over 5 år		51 760 220				51 760 220
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	55 879 552	0	0	0	55 879 552

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2021	31.12.2020
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	31 345	49 671
Utbytte fra selskaper	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	31 345	49 671
Finanskostnader		
Rentekostnad	4 798	0
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	9 971	20 764
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	14 769	20 764

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2021	31.12.2020	Endring*
Avregnet med statskassen i balansen	-56 726 425	-43 931 300	-12 795 124
<p>Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik periodens resultat.</p>			
Endring i avregnet med statskassen			
<i>Konsernkontoer i Norges Bank</i>			
Konsernkonto utbetaling			-526 510 055
Konsernkonto innbetaling			23 297 922
<i>Netto trekk konsernkonto</i>			<i>-503 212 133</i>
<i>Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)</i>			
- Innbetaling innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			-6 061 766
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer			27 900 000
<i>Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen</i>			
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991)			536 603 813
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)			-51 473 916
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)			9 039 126
<i>Andre avstemmingsposter</i>			
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter			0
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>			<i>12 795 124</i>
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen			0
Sum endring i avregnet med statskassen *			12 795 124
*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med periodens endring ovenfor.			

Note 7B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen			
B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen			
	31.12.2021	31.12.2021	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværend e med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	5 611 188		5 611 188
Varige driftsmidler	19 922 341		19 922 341
Sum	25 533 530	0	25 533 530
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	0	0	0
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
Andre fordringer	6 247 269	685 783	5 561 486
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0
Sum	6 247 269	685 783	5 561 486
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	-1 225 000	0	-1 225 000
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	-1 225 000	0	-1 225 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-3 536 569	0	-3 536 569
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-16 675 378	-16 675 378	0
Skyldige offentlige avgifter	-8 180 797	-12 999	-8 167 799
Avsatte feriepenger	-36 367 709	0	-36 367 709
Mottatt forskuddsbetaling	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-22 521 770	-340	-22 521 430
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0
Sum	-87 282 224	-16 688 717	-70 593 507
Sum	-56 726 425	-16 002 935	-40 723 490
Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.			

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2021	31.12.2020
Overføring fra andre statlige regnskaper	0	0
Overføring fra kommunenes/fylkeskommunenes forvaltningsbudsjett	0	0
Skatter og avgifter, renteinntekter og utbytte m.m*	6 061 766	5 291
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	6 061 766	5 291
Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer		
	31.12.2021	31.12.2020
Fordringer til pålydende	0	0
Avsatt til forventet tap(-)	0	0
Sum fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

*Tilbakebetaling fra IDI gjelder ubenyttet tilskudsbevilgning for 2020.

Note 9 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskudd til andre	31.12.2021	31.12.2020
Utbetaling av tilskudd til andre	27 900 000	27 000 000
Overføring til fond, forvaltningsorganer og andre statlige regnskaper	0	0
Annet	0	0
Sum tilskudd til andre	27 900 000	27 000 000

Note 10 Kundefordringer		
	31.12.2021	31.12.2020
Kundefordringer til pålydende	0	0
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	0	0

Note 11 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2021	31.12.2020
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	40 930	17 500
Personallån	645 138	348 688
Andre fordringer på ansatte	-285	20 000
Forskuddsbetalte leie*	2 497 707	6 779 360
Andre forskuddsbetalte kostnader	1 716 455	1 529 353
Andre fordringer	1 347 324	1 026 045
Sum andre kortsiktige fordringer	6 247 269	9 720 946

* Husleie januar 2021 ble ført som forskuddsbetalt i 2020.

Note 12 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2021	31.12.2020
Øvrige bankkontoer (utenfor statens konsernkontoordning)	0	0
Kontantbeholdninger	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2021	31.12.2020
Skyldig lønn	340	0
Annen gjeld til ansatte	22 201 117	21 334 689
Påløpte kostnader	320 313	323 025
Avstemmingsdifferanser ved rapportering til statsreg	0	0
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0
Sum annen kortsiktig gjeld	22 521 770	21 657 714

Vedlegg 3:

Revisjonsberetning

Til Stortingets presidentskap

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Riksrevisjonens årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, bevilgningsrapport og artskontorrapportering for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring, anbefalte statlige regnskapsstandarder (SRS, og regelverk for statlig regnskapsførsel i Norge)

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kollegiet og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Kollegiet og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring i Norge, herunder anbefalte statlige regnskapsstandarder (SRS). Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 15. mars 2022

PricewaterhouseCoopers AS

Hans-Christian Berger
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Revisjonsberetning

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Berger, Hans-Christian	BANKID_MOBILE	2022-04-04 13:09

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Vedlegg 4:

Orientering om INTOSAI Development Initiative

Vedlegg 4: Orientering om INTOSAI Development Initiative – IDI

INTOSAI Development Initiative (IDI) er et utviklingsorgan for riksrevisjoner i utviklingsland. IDI bidrar til bedret revisjonskapasitet i riksrevisjoner i utviklingsland gjennom behovsbaserte, målrettede, og bærekraftige utviklingsinitiativer. Virksomheten omfatter kompetanseutvikling for ledere og ansatte, organisasjonsutvikling, og styrking av institusjonell kapasitet. IDI er en integrert del av INTOSAI (International Organisation of Supreme Audit Institutions), verdenssammenslutningen av riksrevisjoner som har 196 medlemmer.

Riksrevisjonen overtok ansvaret for IDI i 2001. Overtakelsen var godkjent av Stortinget, jf. Dokument 3:14 (1997–98) og Innst. S. nr. 8 (1998–99), og INTOSAI's øverste organ (kongressen) i 1998. I Norge er IDI organisert som en stiftelse med et styre og et sekretariat.

Styret i IDI ledes av riksrevisor Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og består av ti medlemmer. Tre medlemmer kommer fra Riksrevisjonen, inkludert riksrevisor. Ved inngangen til 2021 besto de resterende sju av riksrevisorer henholdsvis i Bhutan, Indonesia, Jamaica, Sør-Afrika, Sverige, Sierra Leone og Østerrike.

IDI-sekretariatet har 43 årsverk og holder til i Riksrevisjonens lokaler i Oslo. Hovedoppgaven er å gjennomføre kapasitetsutviklingsprosjekter rettet mot riksrevisjoner i alle utviklingsland. Sekretariatet benytter fire arbeidsspråk; arabisk, engelsk, fransk og spansk. Sekretariatet har også en internasjonal stab.

IDI er også operasjonelt ansvarlig for INTOSAI-Giversamarbeidet. I 2009 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom INTOSAI og 15 giverorganisasjoner. Antallet er i dag 23. Gjennom samarbeidet deltar riksrevisjoner og givere i et felles initiativ for en mer strategisk tilnærming og økt støtte til styrking av riksrevisjoner i utviklingsland. Gjennom INTOSAI-Giversamarbeidet har 52 riksrevisjoner fått godkjent økonomisk støtte til forbedring av sine IT-løsninger i løpet av 2020 og 2021.

I 2021 har IDI fortsatt oppmerksomheten mot å støtte riksrevisjoner med utfordringer som følge av COVID-19. Etterspørselen etter støtte er fortsatt stor, både for å sikre fortsatt drift av riksrevisjoner under pandemien og til å gjennomføre revisjoner av hvordan ulik nødfinansiering (nasjonal og internasjonal) for å håndtere pandemien har blitt benyttet i disse landene.

IDI har lansert en rekke nye initiativer i lys av COVID-19. Dette gjelder blant annet;

- støtte til riksrevisjoner i alle utviklingsland for å revidere COVID-19 midler
- revisjon av offentlige anskaffelser
- støtte til riksrevisjoner for å gjennomføre forvaltningsrevisjoner av oppfyllelse av FNs bærekraftsmål 3.d om å styrke kapasiteten for tidlig varsling, risikoreduksjon og styring av nasjonal og global helserisiko
- revisjon av nasjonale tiltak for å forhindre vold i nære relasjoner
- Støtte til risikostyring og krisehåndtering
- Styrking av IKT styring og ledelse
- Styrking av personalledelse, etikk og likestilling i riksrevisjoner
- Støtte til gjennomføring og publisering av uavhengige revisjonsrapporter

Innenfor disse områdene samarbeider IDI blant annet med Det internasjonale pengefondet og Verdens helseorganisasjon.

I 2018 lanserte IDI sin strategiske plan 2019–2023. Planen har fire hovedarbeidsområder; Riksrevisjoners uavhengighet, profesjonalitet, relevans og styresett. I tillegg integreres likestillingsmål i mer av IDIs arbeid. Planen sikrer at IDI bistår riksrevisjoner globalt med bedret revisjonskapasitet, støtte til å sikre finansiering fra givere og å levere en global behovskartlegging hvert tredje år.

IDIs arbeid gjennomføres i samarbeid med INTOSAI-fagkomitéer og arbeidsgrupper som utvikler standarder og veiledninger, og som kan bidra med ekspertise i IDIs leveranser. Likestilling mellom kjønn fremmes gjennom IDIs ulike initiativ. I 2020 var 51 prosent av deltakerne fra riksrevisjoner i IDI sine initiativer kvinner, som er 3 prosentpoeng mer enn i 2020. IDI jobber for opprettholdelse av en høy kvinneandel.

Totalt 191 riksrevisjoner deltok i IDIs aktiviteter i 2021. En rekke giverorganisasjoner deltok også. Disse dekket egne kostnader. Over 2000 ansatte i riksrevisjoner har i 2021 deltatt på IDI sine initiativ. Omlag 3 prosent av deltakerne kommer fra toppledelsen i riksrevisjonene. IDI legger stor vekt på å styrke ledelsesfunksjonen i riksrevisjoner fordi dyktig og strategisk ledelse er en forutsetning for uavhengige og effektive riksrevisjoner. Deltakelse på ledernivå er også viktig for å sikre eierskap til initiativene og for å sikre at nødvendige ressurser er tilgjengelig for å gjennomføre initiativene.

Også i 2021 har innføring og implementering av INTOSAI's internasjonale revisjonsstandarder for riksrevisjoner vært et viktig satsningsområde for IDI. Standardene er samlet i et omfattende rammeverk¹ som omfatter krav til riksrevisjoners mandat, organisering, metodikk mm. Riksrevisjoner i utviklingsland har gjennomgående store behov for støtte til innføring av standardene.

I tillegg til de nye initiativene har IDI i 2021 gjennomført initiativ innenfor;

- riksrevisjoners samspill med omverden
- opplæring i bruk av e-læring
- revisjon av FNs bærekraftsmål
- støtte til bedring av uavhengigheten til riksrevisjoner, inkludert rollen til riksrevisjonens ledelse.
- strategisk planlegging og rapportering
- økt bruk av det globale resultatmålingsverktøy (SAI PMF) for riksrevisjoner
- opplæring av riksrevisjoner i hvordan best å være tilskuddsmottakere og forholde seg bistandsorganisasjoner.

I tillegg har IDI fortsatt gitt særskilt bilateral støtte til riksrevisjoner i sårbare land som Somalia, Sør-Sudan, Gambia og Madagaskar og den Demokratiske Republikken Kongo. IDI jobber også for å mobilisere godt fungerende riksrevisjoner og andre INTOSAI-organisasjoner til felles innsats for å løfte utvalgte riksrevisjoner i sårbare stater, i tråd med Agenda 2030 og «leave no one behind». Det gjelder særlig riksrevisjonene Guinea, Togo, Niger, Eritrea, Sierra Leone og Zimbabwe.

---

¹ ISSAI: International Standards of Supreme Audit Institutions

Arbeidet med kontinuerlig forbedring av planlegging og rapportering av resultatoppnåelse i IDI har fortsatt i 2021. Et felles resultatrammeverk for hele IDI er inkludert i IDIs strategiske plan for å sikre en integrert rapportering som er knyttet opp mot de strategiske målene.

Riksrevisjonens tilskudd (øremerket IDI) til driften av IDI-sekretariatet i 2021 utgjorde omlag 34% av de totale tilskuddene til IDI. En vesentlig del av IDI-sekretariatets kostnader (hovedsakelig lønns- og reisekostnader) vedrører konkrete aktiviteter, mens en mindre del dekker intern administrasjon. Driftstilskuddet er en forutsetning for at Riksrevisjonen har kunnet påta seg oppgaven med å være vertskap for IDI.

I 2021 er tilskudd til finansiering av IDI sine kapasitetsutviklingsinitiativer mottatt fra givere i 12 land², i tillegg til EU og medlemskontingenter fra INTOSAI. Økonomisk støtte fra givere er en forutsetning for IDIs virksomhet. IDI har hatt en stabil givergruppe. En rekke riksrevisjoner har i 2021 gitt verdifull støtte til IDIs aktiviteter i form av tjenester. Dette inkluderer 251 ressurspersoner til IDIs initiativer, vertskap for IDI-aktiviteter, samt oversetting og trykking av dokumenter.

Nøkkeltall og informasjon;

- I 2021 utgjorde drift av IDI-sekretariatet ca. 68 mill. kroner. Kostnadene var betydelig lavere enn planlagt som følge av stans i tilnærmet all reiseaktivitet i 2021
- budsjettet for 2022 utgjør 89 mill. kroner og reflekterer blant annet en styrking av organisasjonen for å dreie virksomheten fra fysiske møter til nett, samt gjenopptagelse av reisevirksomhet i andre kvartal
- i årsregnskapet for 2021 er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn

---

² Norge, Sverige, Saudi-Arabia, Irland, Latvia, Frankrike, Sveits, Tyskland, Østerrike, Qatar, Storbritannia, USA